

VELKOMEZIŘÍČSKO ¹⁹¹⁹100²⁰¹⁹

ZALOŽENO r. 1919 • VYCHÁZÍ V NÁKLADU 5500 KS • ZDARMA

ROČNÍK XXX • ČÍSLO 1 • LEDEN 2019

3

Popelnice zdarma pro děti a seniory

Město odpustí poplatek za svoz odpadů nejmladším a nejstarším obyvatelům.

12

Závady ve městě hlase elektronicky

Na městském webu je aplikace pro nahlášení závady na vybavení města.

16

Velkomeziříčsko slaví 100 let

Výlet do archivu nejstaršího časopisu ve městě. Moudrá slova našich předků.

29

Začala výměna sedaček v kině

Vyklížením sálu začaly minulý týden práce na rekonstrukci kina.

www.velkomezirisko.cz

NEJVÍCE ZPRÁV | NEJVÍCE SPORTU
NEJVÍCE ZÁBAVY
NEJROZSÁHLEJŠÍ ZPRÁVODAJSKÝ WEB
O MĚSTĚ A OKOLÍ
DENNĚ ČERSTVÉ ZPRÁVY
MENU RESTAURACÍ | INZERCE ZDARMA
WEBY SPOLKŮ
SPOLEČENSKÝ A INFORMAČNÍ PORTÁL
VELKÉHO MEZIŘÍČÍ

TÝDENÍK VELKOMEZIŘÍČSKO

souhrn událostí uplynulého týdne
ve vaší emailové schránce

VYCHÁZÍ KAŽDOU STŘEDU

zaregistrujte se na
www.velkomezirisko.cz

VELKOMEZIŘÍČSKO

Zpravodaj města Velké Meziříčí,
periodikum územního samosprávného
celku. Vydává Jupiter club, s. r. o., Náměstí
17, 594 01 Velké Meziříčí, IČO 469 67036.
Vychází měsíčně o nákladu 5500 výtisků
pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov,
Svaňov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavice,
Mostiště a Olší nad Oslavou, zdarma.

Evidenční číslo MK ČR E 11 305.

Adresa redakce: Jupiter club, Náměstí 17,
594 01 Velké Meziříčí
telefon: 566 782 008–9, 739 100 979
e-mail: velkomezirisko@velkomezirisko.cz

Tisk, roznos: Samab Brno Group, a. s.,
tiskarna@samab.cz / Česká pošta, s. p.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátiť
nebo upravit příspěvky bez předchozího
souhlasu autora, v případě nedostatku
místa je zcela odmítnout. Příspěvky
některých autorů mohou vyjadřovat
náhledy pisatele a nemusí se shodovat
se stanoviskem vydavatele.

Toto číslo vychází 9. ledna 2019.
Uzávěrka příštího čísla je 28. ledna 2019.

Pokud jste zpravodaj neobdrželi do schránky,
vyzvedněte si jej v recepci radnice nebo
v redakci.

Foto na titulní straně: Martina Strnadová

FOTOGALERIE, DISKUSE
BLESKOVÉ INFO

facebook.com/velkomezirisko

Vážení spoluobčané,

s končícím rokem 2018 a začátkem
toho nového nastává pro mnoho
z nás období bilancování, vzpomínání
na to, co jsme v uplynulém roce
zažili, co se nám podařilo a z čeho se
naopak chceme poučit do budoucna
a víckrát už neopakovat. Ani já
v tomto případě nebudu výjimkou.
Rád bych se proto společně s vámi
ohlédl na to, co nám přinesl další
rok života ve Velkém Meziříčí.

Asi nejvýznamnější akcí, která se
dotkla nepochybně každého z nás,
byla výstavba nového mostu u Jelínkovy
vily v ulici Třebíčská. Velká a hlavně
dlouhotrvající dopravní omezení jsme
pocítili opravdu všichni, kdo ve Velkém
Meziříčí žijeme. Ať už se jednalo o řidiče,
kteří trávili spoustu času v kolonách,
nebo o chodce vdechující výpary

z všudypřítomných motorových vozidel.
Mám radost, že se ukázalo, že při dobré
vůli všech zúčastněných stran můžeme i
takto složitou věc zvládnout. My, řidiči,
jsme se chovali povětšinou ukázněně a
trpělivě. Také stavební firma byla velmi
zodpovědná a dodržela vše, co slíbila. Za
to vám všem moc děkuji.

Další navazující akcí, kterou jsme
zahájili v roce 2018, byla rekonstrukce
inženýrských sítí a povrchů ulice Třebíčská
od Jelínkovy vily po areál bývalých
Technických služeb VM. Současně jsme
spustili rekonstrukci areálu, v němž by
měla být ve druhé polovině roku 2019
zahájena výstavba nové služebny
Policie ČR.

Velkou finanční podporu jsme poskytli
také školství a sportu ve městě. Žáci
Základní školy Sokolovská mají v areálu
školy v ulici Kostelní možnost trávit
přestávky, výuku i čas se školní
družině aktivně na vlastním hřišti. Velmi
mě těší, že tento nový prostor láká žáky
k pohybu i v dnešní době, kdy mnohdy
tráví volné chvíle s obrazovkou telefonu
před očima. Za Základní školou Školní se
nám pak podařilo pro sportovce vyměnit
umělý povrch na hřišti a vybudovat novou
tribunu se zázemím i šatny. V neposlední
řadě jsme mysleli taky na volnočasové
aktivy veřejnosti a na Kunšovci
vystavěli nové hřiště. Kromě těchto
akcí jsme soustavně rekonstruovali
komunikace, chodníky i parkovací plochy,
v čemž budeme pokračovat i letos.

A co dalšího nás čeká v příštích letech?
Chceme vrátit seniorům život v centru
města, a tak bude jednou z hlavních
akcí přestavba bývalého internátu na
ulici Hornoměstská na dům s pečovatelskou
službou. Zadáme také projektovou
přípravu na relaxační centrum s
bazénem. A protože nám záleží na tom,
jak se lidem v našem městě žije, zaměříme
svou pozornost na vytvoření příznivých
podmínek pro bytové a rodinné bydlení na
Hlinišťích a v Čechových sadech. Také nás
čeká dlouho slibovaná rekonstrukce
zimního stadionu a vyřešení parkování v
této oblasti. Pro většinu akcí se budeme
snažit získat vnější finanční zdroje a
dotace.

Zapomínat samozřejmě nebudeme ani na
kulturní vyžití. I v dalších letech tak
budeme podporovat tradiční kulturní akce,
které naše město posouvají na vyšší úroveň
– například Evropský festival filozofie
nebo Kulturní léto.

V roce 2019 bude probíhat rekonstrukce
dálnice (úsek č. 19) a rozšíření dálničního
mostu Vysočina. Protože si asi každý z
nás dokáže představit komplikace, které
taková akce přinese, chtěl bych vás
požádat o velkou dávku trpělivosti a
tolerance. Krizové situace, které z této
stavby vyplynou, budeme aktivně a
operativně řešit.

V uplynulém roce 2018 rezonovala celou
naši zemi důležitá výročí. Bylo tomu
právě sto let od konce kruté 1. světové
vátky i založení samostatné republiky,
a my si tak mohli připomenout, že
svoboda není samozřejmostí a je potřeba
si jí vážit. Na prahu nového roku bych
nám tedy chtěl popřát, abychom si
vážili více jeden druhého a cenili si více
té svobody, kterou jsme získali, neboť
jsme to právě my, kdo společně tvoří to,
čím naše Velké Meziříčí je. Moc bych si
přál, aby pro nás bylo místem, na které
jsme hrdí, místem, kde se rádi setkáváme,
kde chceme zakládat rodiny a jednou i
zestárnout. Místem, které pro nás není
jediným z mnoha, ale tím jediným.

Vážení spoluobčané, přeji nám všem,
aby byl rok 2019 přívětivý a klidný. Abychom
v něm našli stabilitu a osobní pohodu,
protože každý z nás má právo na šťastný
život.

Josef Komínek
starosta

Děti a senioři mají popelnice zdarma

Děti do tří let a senioři nad sedmdesát let ve Velkém Meziříčí od nového roku neplatí poplatek za komunální odpad. Týká se to více než 1 800 obyvatel města.

MARTINA STRNADOVÁ

Zastupitelé v prosinci schválili novou obecně závaznou vyhlášku města o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, v níž jsou jmenované skupiny dětí do tří let a seniorů nad sedmdesát let od poplatku osvobozeny. „Jde o asi 1 400 seniorů a 400 dětí,” uvedla místostarostka Jiřina Jurdová (Meziříčské fórum). Z městského rozpočtu na to půjde více než 900 000 korun.

Dosud každý obyvatel města platil za odpady 500 korun, přičemž podle ředitele Technických služeb Jaroslava Mynáře dosahují náklady na jednoho obyvatele asi devíti set korun, takže město na každého zhruba 400 korun doplácí už teď.

„Měli bychom k našim obyvatelům přistupovat rovně a nediskriminovat je. Někomu dáme úlevu a další budou platit jako předtím. Není to výchovné. Navíc víme, že

časem se budou poplatky za ukládání odpadu na skládku zvyšovat,” vyjádřil nesouhlas s návrhem zastupitel Radovan Necid (TPM). „Je to rozhodnutí koalice, která to má ve svém programovém prohlášení,” řekl na to starosta Josef Komínek (ČSSD) s tím, že jde o podobný případ, jaký v minulosti provedlo bývalé vedení města, když dalo seniorům městskou hromadnou dopravu zdarma. „Diskriminační to rozhodně není,” upřesnila ještě právnička městského úřadu Vilma Drápelová.

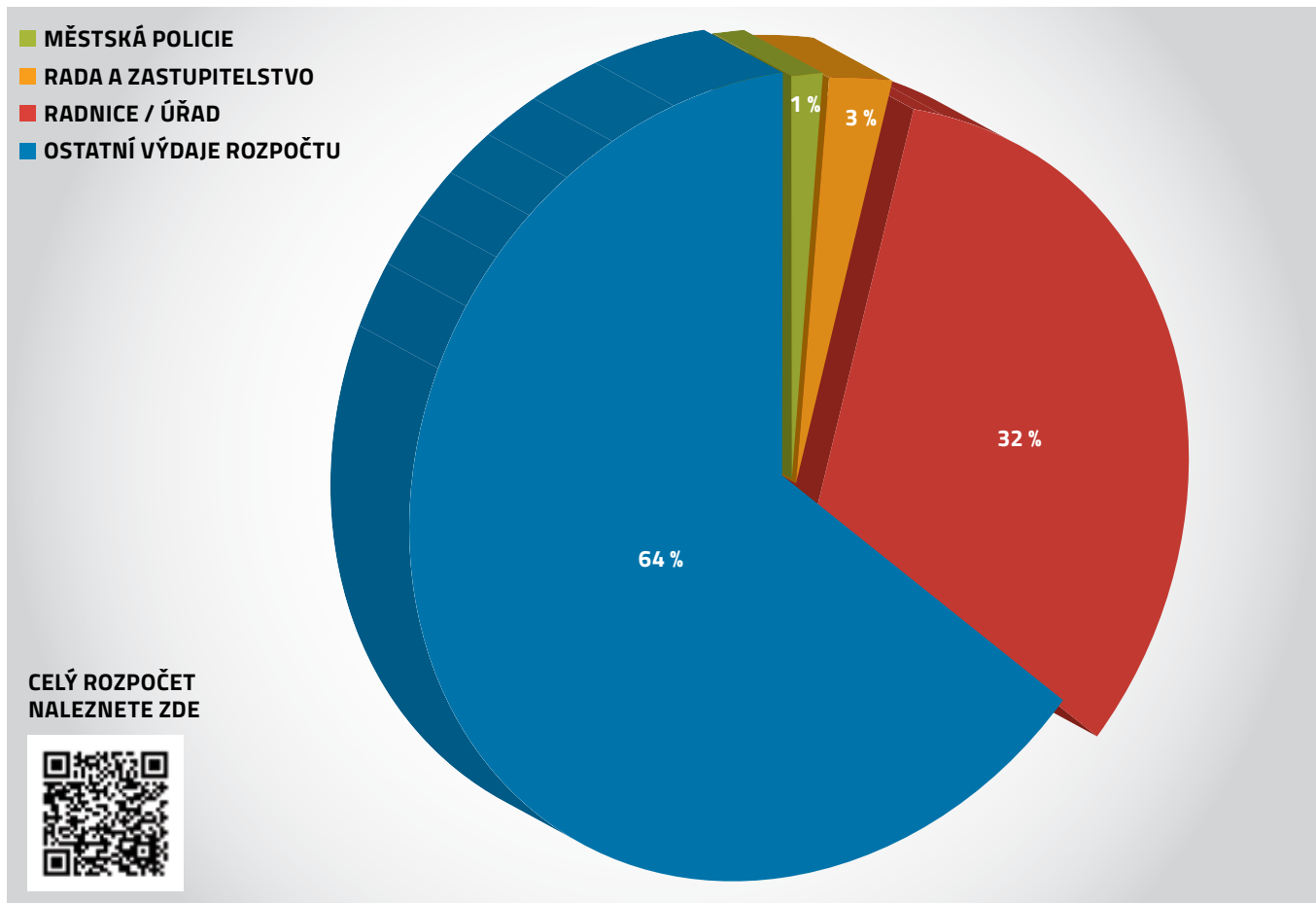
Prostor v diskusi dostal Jan Oulehla z přítomné veřejnosti, který odpadové hospodářství studoval. „Pokud bude zavedena úleva poplatku za komunální odpad, nikoho to pak nemotivuje k tomu, aby snižoval množství komunálního odpadu, který produkuje,” vysvětlil a dodal, že motivační je, když ti, co produkují hodně odpadu, platí víc než ti, kteří se snaží svou vlastní produkci komunálního odpadu snižovat.

„Největší devizou je dnes prevence odpadů a nic jiného,” souhlasil s ním Jaroslav Mynář a připomněl, že od roku 2024 bude dle zákona v České republice zakázáno skládání využitelných odpadů.

V dlouhé diskusi padl několikrát také návrh na uspořádání semináře, který by zastupitelům problematiku nakládání s odpady více osvětlil.

Před hlasováním podal Ivo Šulc (TPM) protinávrh zrušit poplatek za komunální odpad pro všechny občany. Vincenc Závíška (Společně VM) navrhl odložit rozhodnutí na únorové zastupitelstvo, po semináři. A Petr Velička (TPM) přidal třetí protinávrh, aby vše zůstalo při starém a ušetřené peníze byly věnovány na osvětu mezi občany.

Žádný z protinávrhů nakonec neprošel a zastupitelé čtrnácti hlasy vyhlášku města s osvobozením dětí a seniorů od poplatku za odpad schválili. ■

Město bude hospodařit s 240 miliony korun

**Rozpočet hospodaření Velkého Meziříčí na rok 2019
schválili zastupitelé v prosinci. Příjmy města včetně
zapojení přebytku z minulého roku jsou 239.573.500 korun
a výdaje také ve výši 239.573.500 korun.**

MARTINA STRNADOVÁ

Například z daňových příjmů městu plyne 174 milionů korun. Částka zahrnuje daně z příjmů, z přídavné hodnoty, daně z nemovitostí, správní poplatky a podobně. Nedaňové příjmy z pronájmů různých budov a majetku města dosahují osmi milionů korun. Největší výdaje jsou na činnost místní správy, a to 77 a čtvrt milionu korun. Dále na provoz předškolních zařízení a základních škol, a to 21 milionů korun. Velkou částkou v rozpočtu je i 14,8 milionu korun na opravy silnic. V grantovém programu podpory sportu je

celkem 6,6 milionu korun, z toho 5,9 milionu na činnost mládeže a 700.000 na činnost dospělých sportovců. Oproti loňsku je částka vyšší o milion korun pro trenéry mládeže. V grantu Zdravé město je 80.000 korun, v grantu na kulturu 300.000 korun a v grantu pro sociální oblast celkem 2.425.500 korun.

Na činnost organizací města je pro knihovnu vyčleněno 3,7 milionu korun, na činnost muzea téměř 4,5 milionu korun. Jupiter klubu schválili zastupitelé dotaci na činnost ve výši 5,8 milionu korun a 265 tisíc na web a měsíčník Velkomeziříčsko.

Rozpočet zastupitelé schválili třinácti hlasy. Jejich větší podporu nezískal z důvodů dvou opozicí kritizovaných změn, a to v případě Velkomeziříčska a poplatků za odpady. Pro dosavadního vydavatele Velkomeziříčska, Jupiter club, jsou v rozpočtu vyčleněny peníze jen na první čtvrtletí roku 2019, poté má přejít vydavatelství pod radnici. Opozice se v důsledku toho obává jednostranného informování veřejnosti ze strany radnice. Dalším problematickým bodem rozpočtu byly poplatky za popelnice, neboť koalice navrhla vybranou část obyvatel od poplatku osvobodit. ■

Příjmy města Velkého Meziříčí v roce 2019

Daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti	38 000 000 Kč
Daň z příjmů právnických osob	30 000 000 Kč
Daň z nemovitostí	10 500 000 Kč
Daň z přidané hodnoty	74 000 000 Kč
Daň z příjmů fyz. osob vybíraná srážkou	3 000 000 Kč
Daň z příjmů fyz. osob ze samost.výděleč.činnosti	1 000 000 Kč
Daň z příjmů práv.osob .za obce (byt.hosp.)	1 600 000 Kč
Mezisoučet	158 100 000 Kč
Správní poplatky	8 500 000 Kč
Poplatek ze psů	250 000 Kč
Poplatek za užívání veřejného prostranství	240 000 Kč
Poplatek z ubytovacích kapacit	50 000 Kč
Poplatek za povolení k vjezdu	2 200 000 Kč
Odvody z VHP a loterií	500 000 Kč
Poplatek za svoz PDO	4 580 000 Kč
Daňové příjmy celkem	174 420 000 Kč
Neinvestiční přijaté dotace ze SR:	
- na výkon státní správy	26 000 000 Kč
Převod zisku z hospodář.činnosti za minulý rok	7 000 000 Kč
Přijaté transfery	33 000 000 Kč
Příjmy z pronájmu majetku TSVM	605 000 Kč
Příjmy z pronájmu majetku TSVM	2 480 000 Kč
Příjmy z pronájmu a podnájmu pozemků	849 000 Kč
Pronájem reklam. ploch, sloupů VO - reklama	160 000 Kč
Pronájem sloupů VO	180 000 Kč
Pronájem plakátovací plochy (Rengl)	7 000 Kč
Lesní hospodářství - prodej dřeva	25 000 Kč
Lesní hospodářství - pronájem lesů	51 000 Kč
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - LHO	0 Kč
Sankční platby - doprava	0 Kč
Pronájem Charita	111 000 Kč
Pronájem České spořitelny	0 Kč
Nájemné KD Mostiště	8 000 Kč
Nájemné KD Lhotky (pohostin. 6 tis., SK Sokol 2 tis.)	8 500 Kč
Nájemné nebyt. prostory MŠ Lhotky	1 000 Kč
Nájemné KD Olší nad Oslavou (pohostinství SDH)	0 Kč
Nájemné prostor Zdravotní záchranná služba	142 000 Kč
Nájemné prostor Hasičský záchranný sbor	145 000 Kč
Nájemné prostor Domácí hospic Vysočina	54 000 Kč
Připojení do Metrop. sítě+geog. inf. systému	115 000 Kč
Pronájem hasičské zbrojnice	83 000 Kč
Pronájem kancelář (JUDr. Hornýšová, Obč. poradna)	11 000 Kč
Pronájem Klubu důchodců	6 000 Kč
Pronájem nebyt.prostor v areálu TS -Agados	15 000 Kč
Příjmy z úroků (běžné účty), dividendy SATT	150 000 Kč
Umístění nápojového automatu BD Stavmont	3 000 Kč
Odměna za umístění kontejnerů-Textil Exo a.s.	18 000 Kč
Odměna obci za třídění odpadu (EKO-KOM)	1 800 000 Kč
Odměna za zajišťování zpět. odběru el. zařiz.	82 000 Kč
Příjmy z pronájmu hřobových míst	90 000 Kč
Příjmy ze služeb spojených s pronájmem hrob.míst	420 000 Kč
Pronájem ZŠ Školní - hřiště s umělou trávou	250 000 Kč
Pronájem tělocvična Charita	140 000 Kč
Nájem plynárenského zařízení - GasNet s.r.o.	4 000 Kč
Nedaňové příjmy celkem	8 013 500 Kč
Příjmy z prodeje pozemků, budov a movit.maj.	3 000 000 Kč
Kapitálové příjmy celkem	3 000 000 Kč
Příjmy celkem	218 433 500 Kč
Ostatní příjmy včetně dotací	
Tř. financování (z tab.č.1 Finanční odbor)	21 140 000 Kč
Příjmy celkem k dispozici	239 573 500 Kč

Výdaje města Velkého Meziříčí v roce 2019

Útulek pro psy, deratizace	453 000 Kč
Pěstební činnost - lesy	10 000 Kč
Správa v lesním hospodářství	60 000 Kč
Celospolečen. funkce lesů	10 000 Kč
Informační centrum	1 425 000 Kč
Silnice	17 194 800 Kč
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	1 911 000 Kč
Dopravní obslužnost	1 730 000 Kč
Bezpečnost silničního provozu	3 145 000 Kč
Ostatní záležitosti v SD	263 000 Kč
Ostatní záležitosti v dopravě	50 000 Kč
Pitná voda	2 420 000 Kč
Vodní díla v zemědělské krajině	850 000 Kč
Odvádění a čištění odpad. vod	2 815 000 Kč
Prevence znečištění vody	20 000 Kč
Úpravy drobných vodních toků	170 000 Kč
Předškolní zařízení	6 755 000 Kč
Základní školy	14 261 000 Kč
Střední odborné školy	20 000 Kč
Činnosti knihovnické	3 726 000 Kč
Činnosti muzeí a galerií	4 476 000 Kč
Ostatní záležitosti kultury	405 000 Kč
Zachování a obnova kult.památek	50 000 Kč
Rozhlas a televize	140 000 Kč
Zájmová činnost v kultuře	8 688 000 Kč
Ost.zál.kultury, církví a sděl.prostředků	525 000 Kč
Péče o sportovní zařízení	4 570 000 Kč
Ostatní tělovýchovná činnost	6 720 000 Kč
Využití volného času dětí a ml.	2 250 000 Kč
Provoz letního koupaliště-práce TS	400 000 Kč
Grantový program Zdravé město	80 000 Kč
Oblastní spolek ČČK-dotace	5 000 Kč
Projekt pro SP pokračování sídliště Hliniště III.	900 000 Kč
Veřejné osvětlení	4 492 000 Kč
Pohřebnictví	1 561 000 Kč
Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	483 000 Kč
Územní plánování	1 150 000 Kč
Komunální služby a územní rozvoj j.n.	6 655 000 Kč
Sběr a svoz komunálních odpadů	7 749 000 Kč
Využ.a zneškodnov.komun.odpadů	450 000 Kč
Prevence vzniku odpadů	5 500 000 Kč
Monitoring nakládání s odpady	20 000 Kč
Ostatní nakládání s odpady	190 000 Kč
Monitoring půdy a podz. vody	10 000 Kč
Chráněné části přírody	30 000 Kč
Péče o vzhled obcí a veř.zeleň	10 650 000 Kč
Ekologická výchova a osvěta	70 000 Kč
Ostatní ekologické záležitosti	10 000 Kč
Grantový systém podpory kultury	300 000 Kč
Pobytová akce pro klienty SPOD	20 000 Kč
Drobné dary pro děti v ústavních zařízeních	10 000 Kč
Os.asistence,peč.slужba a samost.bydlení	9 317 000 Kč
Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež	159 000 Kč
Grant.program soc.oblast - skupina A	1 879 900 Kč
Grant.program soc.oblast - skupina B	545 600 Kč
Obecně prosp.práce-smlouva s TS VM	15 000 Kč
Záležitosti soc.věcí blíže nespecifikované	4 000 Kč
Ochrana obyvatelstva	65 000 Kč
Bezpečnost a veřejný pořádek	6 720 000 Kč
Ostatní záležitosti bezpečnosti,veř.pořádku	600 000 Kč
Požární ochrana	3 176 000 Kč
Zastupitelstva obcí	2 964 000 Kč
Činnost místní správy	77 260 300 Kč
Obec.příjmy a výdaje z fin.operací	140 000 Kč
Pojištění funkčně nespecifik.	950 000 Kč
Ostatní finanční operace	2 000 000 Kč
Ostatní činnosti jinde nezařaz.	7 488 900 Kč
Výdaje celkem	239 573 500 Kč

Financování:

Změna stavu krátkodobých prostředků	34 204 000 Kč
m. č. Mostiště-zapojení rezervy 2018	3 170 000 Kč
m. č. Hrbov-zapojení rezervy 2018	1 350 000 Kč
Splátky jistin úvěrů	-17 584 000 Kč
Splátka úvěru ČSOB - Jupiter club, sál	-10 000 000 Kč
Splátka úvěru KB Ponte (refinanc. Dyje II. 2015)	-7 584 000 Kč
Celkem financování	21 140 000 Kč

Zastupitelé si neschválili navýšení odměn

Zastupitelé si neschválili navýšení odměn za výkon funkce neuvolněného člena zastupitelstva města.

Navýšení odměny za výkon funkce neuvolněných členů zastupitelstva města navrhl klub Společně VM. Pro řadového zastupitele z 600 Kč na 1.500 Kč za měsíc, pro radního z 2.600 Kč na 3.500 Kč za měsíc, pro předsedu výboru zastupitelstva nebo komise rady z 900 Kč na 1.800 Kč za měsíc a pro člena výboru zastupitelstva nebo komise rady z 600 Kč na 1.500 Kč za měsíc. Stávající odměny si zastupitelé schválili na ustavujícím zasedání zastupitelstva v říjnu. Nové odměny by navýšily celkovou částku o 247.212 korun.

Josef Prokop (Společně VM) vysvětlil důvody návrhu na zvýšení odměn tím, že práce zastupitele je zodpovědná, a to i trestněprávně. „Námi navržená částka je funkci zastupitele přiměřená,“ uvedl Prokop. „Já budu tuhle funkci vykonávat klidně i zadarmo. Beru ji jako prestižní záležitost. Nevím, proč bych si měl po dvou měsících odměnu nadstandardně zvyšovat,“ namítl Pavel Blažek (ČSSD).

„Já osobně s tím mám morální problém. Je to divný postup, po dvou měsících něco měnit. Veřejnost to bude jistě komentovat i s ohledem na celkovou částku, která bude muset být promítnuta do rozpočtu,“

dodal František Smažil (ANO 2011). Ivana Bíbrová (Společně VM) podotkla, že odměnu využije například k právním analýzám apod. pro odbornější rozhodování v zastupitelstvu.

„Ted' asi není ta pravá chvíle to řešit, ale určitě tato otázka musí v zastupitelstvu v budoucnu zazníť, protože stávající odměna opravdu není vysoká. Doporučil bych, aby k navýšení odměn zastupitelů došlo,“ uzavřel starosta Josef Komínek (ČSSD).

Pro navýšení odměn neuvolněným členům zastupitelstva bylo sedm hlasujících a návrh neprošel.

Martina Strnadová

Zastupitelstva budou zase na webu

Návrh na zveřejňování audiovizuálních záznamů z jednání zastupitelstva a zveřejňování usnesení rady a zastupitelstva v otevřeném a strojově čitelném formátu na webu města, který podal klub Společně VM, zastupitelé v prosinci schválili dvaceti hlasy.

„Podle našeho zjištění by se náklady na vymazání osobních údajů z audiovizuálních záznamů pohybovaly kolem dvou tisíc korun,“ uvedla Ivana Bíbrová (Společně VM) s tím, že jde o minimální náklad na to, aby veřejnost mohla audiovizuální záznamy na webu města znovu sledovat. „Pokud půjde opravdu o dva tisíce a nebude to víc, může na to město tuto částku ze svého rozpočtu věnovat. Při přibližně devíti zastupitelstvech za rok by to bylo osmnáct tisíc,“ řekl k tomu starosta Josef Komínek (ČSSD). Tajemník Marek Švaříček uvedenou cenu potvrdil: „Zjišťovali jsme to a ze strany společnosti, která nám přenos zajišťuje, nám byla sdělena tato částka.“

Archiv audiovizuálních záznamů ze zasedání zastupitelstev město ze svého webu stáhlo letos na jaře kvůli obecnému nařízení o ochraně osobních údajů GDPR. Aktuálně mohou zájemci sledovat pouze online přenos.

Martina Strnadová

Nemocnice v Mostištích opět potvrdila kvalitu své péče

Nemocnice sv. Zdislavy v Mostištích znovu potvrdila kvalitu své péče. V listopadu obhájila akreditaci Spojené akreditační komise České republiky (SAK) stejně jako ocenění v celostátním hodnotícím projektu „Nemocnice ČR 2018“.

V rámci akreditačního řízení SAK je hodnocena kvalita zdravotní péče a bezpečí pacientů.

Nemocnice sv. Zdislavy v Mostištích získala akreditaci poprvé již v roce 2012. Platnost tohoto certifikátu je tři roky a Nemocnice sv. Zdislavy ji tedy letos úspěšně obhájila již potřetí za sebou.

Úspěchu znovu dosáhla i v celostátním hodnotícím projektu „Nemocnice ČR 2018“, který provádí agentura HealthCare Institute (HCI). Stejně jako v loňském roce získala první místo v rámci Kraje Vysočina v kategoriích „Bezpečnost a spokojenost hospitalizovaných pacientů“ a „Bezpečnost a spokojenost ambulantních pacientů“. Nově ji ocenili i zaměstnanci – v rámci kraje získala první místo také v kategorii „Bezpečnost a spokojenost zaměstnanců“.

-red-

Meziříčí je v třídění odpadu třetí v kraji

Z měst nad pět tisíc obyvatel v Kraji Vysočina třídí odpad nejlépe Velká Bíteš. Za ní je Polná a Velké Meziříčí je třetí.

Ceny a finanční dary za umístění v soutěži My třídíme nejlépe převzali zástupci měst a obcí v třebečském environmentálně technickém centru Alternátor.

Zásadním kritériem pro hodnocení v hlavní soutěži bylo množství vytríděných od-

padů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla navíc i hustota sběrné sítě nebo sběr kovových odpadů. Samotné hodnocení je provedeno na základě údajů poskytnutých obcemi do systému EKO-KOM v rámci jejich pravidelného vykazování za období od 1. října 2017 do 30. září 2018. **-mars-**

počet obyv.	do 300 obyvatel	301 do 1 500 obyvatel	1 501 do 5 000 obyvatel	nad 5 000 obyvatel
1. místo	Bobruvka	Kožichovice	Dobronín	Velká Bíteš
2. místo	Lány	Pikárec	Černovice	Polná
3. místo	Tři Studně	Moravec	Žirovnice	Velké Meziříčí

Zubaři přibyli, oční bude dočasně chybět

Od nového roku dochází v Domě zdraví ve Velkém Meziříčí ke změnám, přibyli dva noví zubaři, dočasně je uzavřena ordinace očního lékaře a mění se i personální obsazení ambulance interny a diabetologie.

Od 2. ledna 2019 začali v Domě zdraví ordinovat dva noví zubní lékaři – Peter Ilko a Fiodor Gonchar.

Od 1. ledna 2019 naopak došlo k dočasnému uzavření oční ambulance, neboť MUDr. Jindřiška Nováková odešla do penze. „Oční ambulance zůstává dočasně neobsazena. Usilujeme o to, abychom nového očního lékaře získali co nejdříve, ale zatím neúspěšně. I když jsme na tom začali pracovat s dvouletým předstihem,“ vysvětluje Jana Jarušková, vedoucí úseku zdravotní péče Domu zdraví a dodává: „Je to otázkou času, ale nejsme v současné chvíli schopni říct, kdy dojde k obnovení poskytování péče. Zdravotní pojišťovny jsme s předstihem vyrozuměli a požádali o součinnost. Shodně odpověděly v tom smyslu, že v našem regionu nevidují žádného zájemce pro tuto odbornost.“

Další změny nastaly v ambulanci interny a diabetologie. Internu po lékařce Jitce Zemanové převzala lékařka Eva Fikrová. Jitka Zemanová si ponechala diabetologické pacienty.

„MUDr. Eva Fikrová bude ordinovat v úterky, středy a pátky (pondělky a čtvrtky ordinuje v ambulanci endokrinologie). MUDr. Jitka Zemanová bude ordinovat v pondělky a bude se věnovat diabetologickým pacientům,“ upřesňuje vedoucí úseku zdravotní péče Domu zdraví Jana Jarušková s tím, že od února rozšíří ordinaci diabetologie ve čtvrtky MUDr. Klára Snášelová.

Martina Strnadová

Ordinační hodiny na interně od 1. 1. 2019:

Po	7.00–14.00	MUDr. Zemanová	diabetologie
Út	7.30–14.30	MUDr. Fikrová	interna
St	7.30–14.30	MUDr. Fikrová	interna
Čt	---	sestry	interna + diabetologie – odběry, edukace
Pá	7.30–13.00	MUDr. Fikrová	interna

Ordinační hodiny na interně od 1. 2. 2019:

Po	7.00–14.00	MUDr. Zemanová	diabetologie
Út	7.30–14.30	MUDr. Fikrová	interna
St	7.30–14.30	MUDr. Fikrová	interna
Čt	7.00–14.30	MUDr. Snášelová	diabetologie
Pá	7.30–13.00	MUDr. Fikrová	interna

Strážníci se chystají na stěhování

Od počátku prosince je Česká spořitelna přestěhovaná do budovy Horácko na náměstí. Opuštěné prostory v přízemí původní budovy spořitelny obsadí městská policie.

Před stěhováním městské policie ještě proběhnou stavební úpravy vnitřních prostor, příjezdu ze zadu od řeky, kde přibude parkování. „Projekt je hotový, teď probíhá výběrové řízení na dodavatele a začátkem roku by práce mohly začít,“ uvedla místostarostka Jiřina Jurdová. Podle tajemníka Marka Švaříčka by úpravy měly být dokončeny v květnu. **-mars-**

Od ledna je dražší vodné a stočné

Z 94,90 korun na 99,20 korun za kubík se zvedne cena vodného a stočného pro rok 2019. Zvýšení ceny vody oznámilo představenstvo Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko s účinností od 1. 1. 2019. Stočné bude za 58 Kč/m³ a vodné za 41,20 Kč/m³. Oproti roku 2018 cena naroste celkem o 4,30 Kč/m³, což je o 4,5 procenta.

„Nárůst ceny pro vodné a stočné plně respektuje podmínky udržitelnosti projektů realizovaných za pomoci dotací operačního programu životního prostředí a zajišťuje díky nájemnému ve výši 104.835.000 Kč nejnutnější finanční zdroje pro obnovu a rekonstrukce vodohospodářského majetku svazkových obcí. Kromě růstu nájemného nejvíce ovlivňuje růst ceny pro vodné a stočné zejména skokové zvýšení ceny elektrické energie (více než 30 % nárůst), dále cena povrchové vody, cena pohonných hmot, cena chemikálií a v neposlední řadě i nárůst mezd,“ zdůvodňuje představenstvo SVAK ve zprávě zvýšení ceny vody. **-mars-**

Státní policisté postaví nové sídlo

Stavba nové služebny státní policie v bývalém areálu technických služeb na Třebíčské ve Velkém Meziříčí má začít v příštím roce. „Z ministerstva vnitra jsme se dozvěděli, že Policie České republiky tady v příštím roce postaví deset až patnáct milionů korun a v roce 2020 by se měla nová služebna otevírat,“ informoval starosta Josef Komínek.

Nová služebna bude větší než ta stávající v Zámecké ulici. Její součástí budou dvě cely pro zadržené a také garáže. **-mars-**

ZAČÍNAL JSEM JAKO SAMOROST

TEXT A FOTO MARTINA STRNADOVÁ

Petr Zezula v listopadu 2018 obdržel nejvyšší ocenění Kraje Vysočina – skleněnou medaili – za zásluhy o rozvoj lyžování. Navrhovatelé ocenění mimo jiné uvádějí: „Petr Zezula je lyžař tělem i duší, autoritou a živou pamětí tohoto sportu. Obětoval mu víc než kdokoli jiný a před jeho zásluhami a lyžařským životem se sluší smeknout.“ Laureát Petr Zezula přijal vyznamenání s díky a pokorou: „Zatím jen tuším, kdo mě vybral. Přiznám se, že mě to překvapilo, ale také potěšilo. Ocenění přijímám jako hold celému kolektivu lyžařů z Fajt'áku, zvláště těm, kteří se podíleli na výstavbě areálu v začátcích před více jak padesáti lety.“

FOTOGALERIE NA
www.velkomeziricko.cz

Předpokládám, že jste začal sportovat už jako dítě. Byl jste ze sportovně založené rodiny?

Vůbec ne. Jen otec byl tasovský sokol, ale to je všechno.

Kdo vás tedy k lyžování přivedl?

Začal jsem jako samorost v padesátých letech. Lyžovali jsme v Kunčáku na mezičkách a posléze se staršími kamarády Karlem Králem a Karlem Sobotkou v Potokách na Fajtově kopci.

Až později došlo i na nějaké lyžařské kurzy. Letos je to šedesát let, co jsem absolvoval lyžák s průmyslovkou ve Špindlu. Náš tělocvikář Jaroslav Puchýř z Nového Města na Moravě nejenže byl skvělý učitel ale i vypravěč. Nebyla televize ani internet, a tak jsme po večerech poslouchali jeho vyprávění o historii lyžování, zvláště na Vysočině. Pak jsem svoje lyžování rozvíjel v kurzech na Černé hoře v Krkonoších v roce 1960 a o rok později na Velké Fatře.

Taky jste závodil?

Start na prvních závodech jsem si odbyl ještě na měšťance s Bedřem Klapalem v Balinském údolí. Další byly v šedesátých letech republikové armádní přebory a pár startů za Techniku Brno.

Věnoval jste se mimo lyžování i dalším sportům?

Původně jsem měl být hokejista. Jako dítě v padesátých letech jsem hrával hokej za měšťanku. Byl to velký boj, nic jsme nemě-

li, úspěchem tehdy bylo už jen vyfasovat rukavice a chrániče.

K jiným sportům jsem se pak dostal jako funkcionář. V roce 1968 jsem se stal předsedou novodobého tenisového oddílu TJ Spartak. Z jediného tenisového kurzu v zámeckém parku jsme se dostali za školu Světlá, kde byly dva kurty z první republiky. Po dohodě s tehdejší ředitelkou Rudolfou Procházkou a městem jsme začali areál budovat. Tuto funkci jsem pak po třech letech předal Ivanu Kopečnickému, abych se mohl plně věnovat výstavbě areálu na Fajtově kopci.

Dlouhá léta pracujete s mládeží. Čím vším jste kvůli tomu musel projít?

Na začátku sedmdesátých let minulého století se zvýšil počet zájemců, zvláště dětí, o lyžování. A tak jsme začali s výukou na Fajtově kopci. Od roku 1972 jsem byl členem Svazu lyžařů ČSR a nového lyžařského oddílu TJ Spartak Velké Meziříčí. V roce 1973 jsem absolvoval školení lyžařů ČSTV na Mísečkách a učil jsem tehdy žáky z učňovských středisek ve Velkém Meziříčí. V roce 1979 jsem získal průkaz trenéra sjezdového lyžování a poprvé jsem se zúčastnil zájezdu lyžařů do rakouského Schladmingu. Následovala školení v Harrachově, Malé Morávce ale i na Fajtově kopci. Sjedením s metodikou MŠMT jsem dnes instruktorem sjíždění a platnost mého průkazu končí 2023. S touto činností

mám spojenou i práci rozhodčího. V roce 1999 jsem složil zkoušky rozhodčího I. třídy a dodnes jsem přeškolen na rozhodčího specialistu. Pro potřeby pořádání závodů na všech úrovních až po mezinárodní jsem v roce 1997 složil zkoušky na technického delegáta SLČR a v této funkci jsem působil až do věku 65 let, což je věkový limit FIS. Od roku 1972 až dodnes jsem členem výboru Ski klubu VM. Od roku 1975 jsem nepřetržitě působil v orgánech lyžování OV ČSTV, následně lyžařské Horácké župy, a do roku 2014 jsem byl členem Krajské Rady SLČR Kraje Vysočina. Od roku 1992 jsem působil v odborném sportovním úseku travního lyžování jako technický dozor pro tuto disciplínu. Nepočítám ani všechny vrcholné konference v Praze, Moravské Třebové a v Novém Městě na Moravě, semináře, valné hromady úseku základního lyžování atd. Dnes jsem rád, že to mám vše za sebou.

Vždyť to byly desítky závodů v alpských disciplínách a v travním lyžování. Jako rozhodčí a člen jury mám za sebou řadu závodů Českého poháru, FIS závodů, mistrovství světa, finále světových pohárů až po první světové poháry žen (3x ve Špindlerově Mlýně). Poslední byl v roce 2011 a z toho jsem natočil fotoklip upravený Jirkou Michlíčkem pod názvem Pohled do zákulisí světového poháru, který běžný divák neuvidí.

To je pěkná řádka funkcí. Co se vám díky nim podařilo prosadit u nás?

Zejména pokračování výstavby ski areálu na Fajtově kopci, zkvalitnění lyžařské školy a dalších služeb včetně výchovy nových instruktorů, kterých je dnes asi pětadvacet. Byl jsem i u zrodu všestranného Lyžařského poháru Vysočiny v novém tisíciletí, který už má za sebou tisíce osobostartů, 56 pořadatelských míst. Víte, o mně se říká, pan Zezula má dobré nápady, ale ta realizace...

Pro čtenáře Velkomeziříčska jste znám jako autor článků o osudech sportovců. Jak jste se k bádání v historických pramenech dostal?

Mezníkem byl rok 1973, kdy jsem se seznámil s Františkem Zajíčkem. Spolu s Pavlem Bařtipánem – nestorem lyžování z šedesátých let – jsme natočili besedu o historii lyžování. Přítomni byli i blízkovský Josef Svoboda a vinárník Miroslav Špaček. Od Míly Krejčího jsem získal řadu fotografií ze závodů v letech 1941 až 1942. Další historické fotografie mně poskytl Antonín Dvořák. Na Tondu však nemám, ten má snad vše o historii ve Velkém Meziříčí. Měl jsem štěstí i na své další učitele, například Jaroslava Potměšila (roč. 1933), jehož syn Jan je známý herec. Jaroušek byl skvělý vypravěč historie a do poslední chvíle jeho života jsme si psali a volali. Mojí velkou inspirací byl prof. Jaroslav Bogdál (roč. 1929) – olympionik, skvělý lyžař, který k nám na Fajták jezdil trénovat na hmotě s Technikou Brno. Když mě oslovil, abych mu říkal Jarine, bylo to pro mne vyznamenání. Dalším byl Igor Houdek (roč. 1917), který před válkou působil v mezinárodní škole v Chamonix, v sedmdesátých letech byl lektor cvičitelů lyžování. Mohl bych pokračovat Frantou Valachem, Petrem Houserem až po plk. Karla Štulu, který je posledním, co mně udělil licenci.

Co vše už jste publikoval?

V osmdesátých letech jsem se seznámil s panem Troušilem, šéfredaktorem tehdejšího časopisu Lyžařství, kam jsem posílal řadu článků o výstavbě lyžařského areálu na Fajtově kopci. V roce 2006 jsem napsal část o lyžování do knihy o stoleté historii sportů – kopaná, hokej a lyžování ve Velkém Meziříčí.

V roce 2013 jsem se podílel na celostátní publikaci 110 let našeho lyžování (Český svaz lyžařů byl založen v roce 1903). Za přičinění Pavla Zelenky (roč. 1936), trenéra juniorské reprezentace a následně reprezentace žen, se podařilo do této knihy dostat začátky lyžování ve Velkém Meziříčí i s fotografiemi.

Odkud ponejvíč čerpáte, kde sbíráte informace, fotky?

Čerpám především z našich krajských novin Velkomeziříčsko. V sedmdesátých letech mi předali Novoměstáci – prof. Beranovský a MUDr. Daněk – skvělé materiály o začátcích lyžování na Velkomeziříčsku. To byl asi začátek mé sbírky historických dokumentů. Zajímavé materiály jsem získal i od dalšího Novoměstáka Vlastíka Slonka, který byl studnicí poznání.

Na čem pracujete aktuálně?

Mám řadu materiálů k dalším sportům – tenisu, stolnímu tenisu, cyklistice, k dalším soustředěným pod Sokolem jako je házená, atletika... Nevím si rady, co s tím a jak dál. Sám na to nestačím a možní spolupracovníci se nehlásí, nebo o tom neví. Ale je podle mě škoda, aby zůstaly jen tak ležet.

Co byste velkomeziříčskému sportu přál?

Což o to, přání by bylo. Dá se říct, že město buduje, podporuje sportovce. Tak aby to šlo aspoň takhle dál.

S šéftrenérem italské reprezentace Achillem Katanym. Grasski na Passo Tonéle Itálie.

Vlevo jako rozhodčí na prvních mezinárodních FIS závodech, který pořádal Ski klub VM v Itálii před dvěma roky i loni. Jedná se o první v celé historii Svazu lyžařů ČR.

Spuštěna služba Hlášení závad

Hlášení závad je webová mapová aplikace, která má za cíl zapojit občany do dění ve městě a pomoci se správou majetku města. Na rozdíl od obdobných aplikací je Hlášení závad vybaveno pokročilými funkcemi, které eliminují časté nedostatky konkurenčních řešení.

Pomocí této služby nás můžete upozornit z vašeho počítače nebo chytrého mobilního telefonu na závady a nedostatky na území města Velkého Meziříčí (např. nefunkčnost veřejného osvětlení, černou skládku, rozbité lavičky, poničenou zeleň,

výtluky na komunikacích, poškozené dopravní značení či semaforey, závady na zařízení dětského hřiště, neposekanou trávu, apod.). Každý z vás nám tak může díky zasláním připomínek pomoci s rychlejším a efektivnějším odstraňováním závad na zařízeních v majetku města a s odstraňováním nedostatků na území města. Tato služba se již osvědčila v řadě měst.

Prostřednictvím odkazu na stránkách města nebo Technických služeb bude umožněno nahlásit závady, jak již bylo řečeno, z vašeho počítače nebo přímo z kon-

krétního místa v terénu prostřednictvím chytrého mobilního telefonu (zde mohou být zaslány i údaje, o přesné poloze, kde se závada nachází).

Pro rychlejší vyřešení závady či nedostatku je vhodné přesně specifikovat závadu a její místo (zvláště při hlášení z vašeho PC). Děkujeme vám za zaslání vašich připomínek!

Tato aplikace byla pořízena v rámci projektu Bezpečné a moderní služby města Velkého Meziříčí z Integrovaného regionálního operačního programu.

Josef Švec

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Autobusy Jihlava-Brno jedou každou hodinu

Autobusy na trase Jihlava – Brno od 1. ledna 2019 jezdí v pracovní dny každou hodinu.

V rámci Veřejné dopravy Vysočiny došlo v novém roce ke změnám v jízdních řádech autobusů. Spoje linky VDV 100 jsou posíleny.

„Dané změny zajistí cestujícím dopravu v relaci Jihlava – Brno v pravidelném hodinovém intervalu po celý pracovní den. Současně došlo k doplnění rychlého segmentu dopravy, kdy cestují-

cím v preferovaných časech jedou autobusy zastavující jen na zastávkách v Jihlavě, ve Velkém Meziříčí a v Brně,“ informuje Pavel Bartoš z Oddělení dopravní obslužnosti Kraje Vysočina.

Některé vybrané spoje ve Velkém Meziříčí nezajíždějí kvůli větší časové náročnosti na autobusové nádraží, ale zastavují U Kozů.

Cestující najdou všechny aktuální jízdní řády na portálu www.idos.cz.

-mars-

FOTOGALERIE A VIDEO NA
www.velkomezirisko.cz

Novoroční oslavy provázel déšť'

Novoroční ohňostroj ve Velkém Meziříčí provázel déšť', přesto se lidé počasím odradit nenechali a přivítat rok 2019 na náměstí přišli v hojném počtu.

TEXT A FOTO MARTINA STRNADOVÁ

Krátký program zahájil Pěvecký sbor gymnázia pod vedením Markéty Rosové Prudíkové.

Starosta Josef Komínek ve svém novoročním proslovu shrnul významné události roku uplynulého a připomněl ty, které nás čekají v roce novém. Ať již 80. výročí od začátku německé okupace naší vlasti v březnu 1939 nebo třicáté výročí sametové revoluce z listopadu 1989. „Přeji vám klid, který znamená hlavně stabilitu. Přeji vám, aby rok 2019 každému z vás přinesl rodinnou pohodu. Jedině dobré rodiny a zejména děti jsou recep-

tem na dobrý život pro každého z nás. Přeji vám osobní štěstí,“ zakončil proslov starosta. S přáním méně starostí a stresu, více klidných chvil se svými blízkými a také štěstí a zdraví v novém roce se připojila místostarostka Jiřina Jurdová.

Po dalších písničkách v podání gymnazistů pak odstartoval hlavní bod programu, ohňostroj, který lidé ocenili potleskem. Komu se ještě nechtělo domů, mohl s dětmi zavítat do kina, kde bylo připraveno filmové představení pro děti zdarma, a to Yeti: Ledové dobrodružství.

Rok 2018 v Jupiter klubu byl plný zvratů

Vážení přátelé, milí čtenáři, uplynulo jen pár dnů od právě skončeného roku 2018. Ještě v nás doznívá atmosféra vánočních svátků, které většina z nás strávila v kruhu svých nejbližších. Během nich jsme zcela jistě dokázali zastavit kolotoč všedních dnů naplněných prací, povinnostmi a starostmi. Našli jsme si i prostor zamyslet se nad právě uplynulým rokem a už stojíme na prahu roku nového s datem 2019. Klademe si otázku, zda právě uplynulý rok splnil beze zbytku to, co jsme od něj očekávali. Než přistoupíme k jeho hodnocení, je třeba, aby každý si sám sobě položil otázku, zda i my jsme sami udělali vše, co jsme udělat měli a mohli. Při takovém bilancování docela dobře víme, co měl či neměl udělat ten či onen, ale na to, co měl udělat především každý sám, zapomínáme. Z mého pohledu byl uplynulý rok plný práce, různých zvratů a pracovních i osobních rozhodnutí.

Budu-li rekapitulovat uplynulé dny a měsíce, které jsme s mnohými z vás prožili společně v Jupiter klubu, mohu konstatovat, že to byl rok úspěšný. Podařilo se mi spolu s mým týmem připravit pro vás nabídku účelného využití volného času.

V roce 2018 jsme pro vás zabezpečili více jak 600 akcí. Nejvíce navštívenými byly již tradičně Adventní světýlka, Evropský festival filozofie, Velkomeziříčské kulturní léto. Díky podpoře města jsme i nadále mohli vytvářet potřebné zázemí pro širokou škálu aktivit Dózy, základních škol, hudebních i divadelních uskupení i mnoha zájmových útvarů.

Jsem rád, že nejenom v roce 2018, ale i v letech předchozích to byla naše kulturní nabídka, která přispěla k naplnění potřeb a tužeb každého z vás. Máme radost z pozitivního hodnocení našich aktivit. Celý kolektiv pracovníků Jupiter klubu si váží vašeho zájmu o divadelní představení, profesionální zábavné pořady, filmová představení i naše vlastní programy. Těší nás zájem i o naše služby v oblasti pronájmů – conference, školení, semináře, firemní akce.

Ano, rok 2018 byl rokem plný práce i různých zvratů. Budete se mnou jistě souhlásit, že největší zklamání každý z nás prožívá, když ho zradí někdo blízký, kolega, nebo obchodní partner. Mne osobně se dotklo a velmi mě ranilo chování našeho smluvního partnera, firmy WEINES POOL, s. r. o., pro kterého jsme více jak tři roky vytvářeli podmínky a zázemí k jeho podnikatelské činnosti v cateringových prostorách Jupiter klubu. Obchodní vztah však postupně přerostl v odstoupení od podnájemního vztahu, vyklizení pronajatých prostor, trestní oznámení na policii, soudní žaloby

včetně exekuce. Veškerá snaha o smírné jednání skončila neúspěšně. Stálo mne to mnoho úsilí, nervů a osobního zklamání.

V březnu letošního roku oslaví Velkomeziříčsko 100 let od svého prvního vydání. Patnáct let Jupiter club (JC) pod mým vedením vydával týdeník Velkomeziříčsko. Po mnohaletých diskuzích o jeho přínosu rozhodla rada města v březnu roku 2015 o zrušení týdeníku a zadala mi úkol vy-

// V roce 2018 jsme pro vás zabezpečili více jak 600 akcí.

Nejvíce navštívenými byly Adventní světýlka, Evropský festival filozofie, Velkomeziříčské kulturní léto.

Díky podpoře města jsme i nadále mohli vytvářet potřebné zázemí pro širokou škálu aktivit Dózy, základních škol, hudebních i divadelních uskupení i mnoha zájmových útvarů.

tvorit nový zpravodajský portál města. Tak vznikl web, newsletter a tištěný měsíčník Velkomeziříčsko. Informace z dění ve městě i okolí jsme sdíleli také např. na facebooku. Občané si postupně na nově vytvořenou formu zpravodajského portálu zvykli. Hodnocení z jejich strany i strany odborníků bylo vcelku pozitivní. Jak se říká, doma není nikdo prorokem. Především měsíčník Velkomeziříčsko se stal ve městě prostředkem kritiky pro celou řadu posuzovatelů (Občasník.eu, Mediříčské listy, Noviny VM a nakonec i vedení města). Podstatou kritiky je analyzovat, rozlišovat, hodnotit. Ze strany těchto médií šlo však pouze o jedno. Špinit svého konkurenta uveřejňováním zpráv, často plných zkreslených informací, smyšlenek a nepravd. Vadiilo jim, že ve Velkomeziříčsku měl svou kvalitu především styl článků, kterým určitě vévodily rozhovory a představování osobností města. Nechyběla aktuálnost, která byla provázaná s www stránkami (měsíčník nemohl ze své podstaty poskytovat informace typické pro denní zpravodaj). Na dobré úrovni byla i grafika měsíčníku, který, ač zpravodajem, byl tvořen v moderním, tzv. časopiseckém stylu. Na konci roku 2018 využilo vedení města svého práva a rozhodlo z důvodu nespokojenosti a nedostatečné aktuálnosti tento formát vydávaný Jupiter klubem převést pod svá křídla. Zpravodajský portál v březnu ukončí svou činnost a v JC bude zrušen i úsek komunikace a medializace. Od dubna se zpravodajské role ujme městský úřad, který bude vydávat pro občany města i nový tištěný zpravodaj.

Rok 2019 zahájíme přestavbou našeho kina. Bude provedena výměna stávajících křesel za nová, komfortnější a pro zvýšení pohodlí našich diváků dojde ke snížení kapacity kina na 191 míst. V rámci rekonstrukce kina nás čeká ještě jeden úkol. Klimatizace sálu. Věřím, že pro její realizaci najdeme v následujících měsících podporu ve vedení našeho města. Doufám, že se nám velmi brzy podaří najít i kvalitního partnera pro zajištění cateringových služeb v restauraci Jupiter.

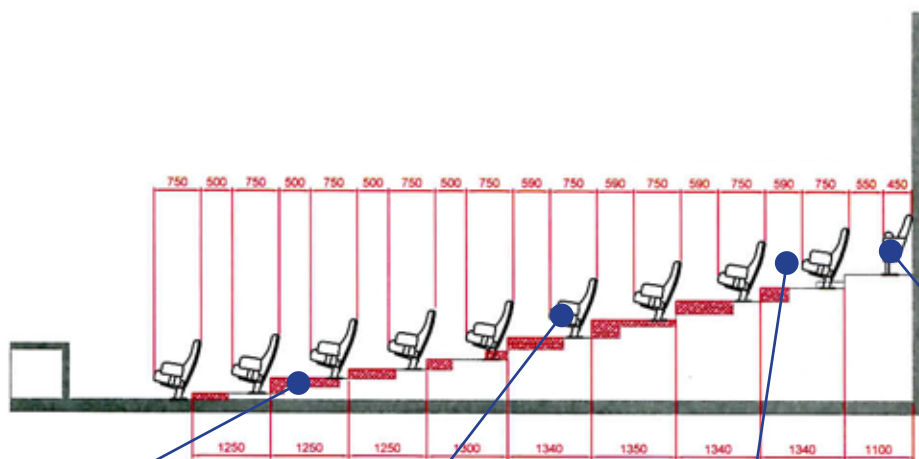
Každý si dává novoroční předsevzetí. I já bych se rád připojil k řadě těch, kteří vám přejí vše nejlepší v novém roce 2019. Přál bych si, aby po loňských emocích byl ten další rok klidnější a abychom měli co největší pochopení pro kroky druhých.

Vážení čtenáři, do nového roku 2019 vám přeji jménem svým i všech spolupracovníků mnoho zdraví, štěstí, osobní i pracovní pohody a doufám, že i v letošním roce se z návštěvy Jupiter klubu budete navracet spokojeni, nabíti pozitivní energií.

Milan Dufek

- větší a pohodlnější sedadla
- více místa pro procházení i na nohy
- lepší výhled
- 191 míst

Termín rekonstrukce: **LEDEN 2019**

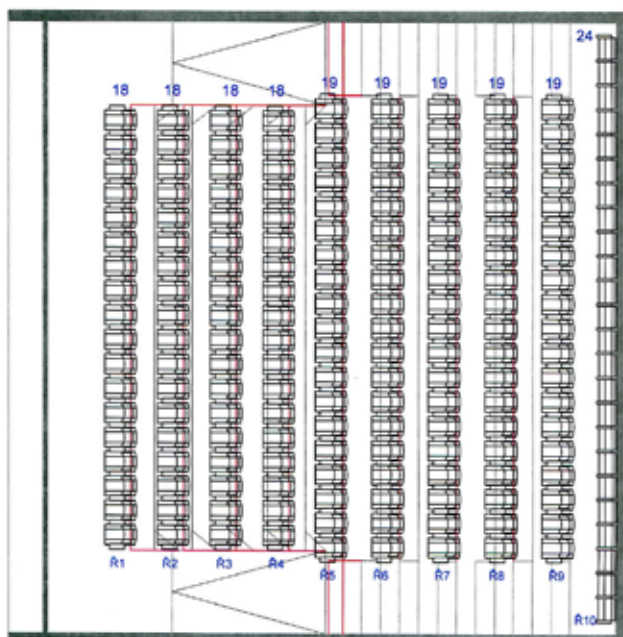

červené šrafování
znázorňuje
prodloužení
stávajících
stupňů hlediště

sedadla budou
celočalouněná,
pevná, bez sklápění

přesto bude mezi
sedadly více než
půlmetrová ulička
na procházení

sklopná bude
jen poslední
řada sedadel

Nikoliv přesná, ale přibližná podoba nového kinosálu.

VELKOMEZIŘÍČSKO

1919
100
2019

V sobotu 1. března 1919 vyšlo první číslo neodvislého krajinského týdeníku pokrokově-demokratického Velkomeziříčsko. Vydavatelem byl Politický klub Velké Meziříčí. Letos tedy Velkomeziříčsko slaví stovku a je na místě připomenout si, co se mimo jiné na jeho stránkách objevilo. Z archivu jsme vybrali několik textů s obecnou, nadčasovou platností, které vám nyní s láskou a pokorou k našim předchůdcům přinášíme. Začtěte se spolu s námi do moudrých slov lidí, kteří žili v našem městě před námi.

redakce

ÚVODNÍK PRVNÍHO ČÍSLA VELKOMEZIŘÍČSKA

Naše navštívenka jest prostá a jasná: chceme být časopisem pokrokovým, šířícím a hájícím bezohledně pravdy na zásadách demokratických a vyhýbajícím se neúčelným polemikám a nízkým osobním útokům. Chceme být dobrým časopisem krajinským, tlumočícím tužby a hájícím zájmů kraje; uvažujícím o časových otázkách s hlediska krajinského; poučujícím čtenáře krátce o všech důležitých událostech jak světových, tak zvláště o událostech ve všech složkách našeho života národního; informujícím krajany mimo domov dleci o životě, pracích a činech doma a naopak; všímajícím si soustavně i minulosti kraje.

Voláme proto všechny lidi dobré vůle, krajany doma i mimo domov, k činorodé součinnosti. Přispěj každý, jak nejlépe můžeš! Každá podpora a každá byť sebe menší účelná zprávička jest vítána. Vážnost všech příspěvků budiž dotvrzena podpisem, který může se připojit třeba na zvláštním lístku a sdělí se pouze se svolením zasílatele. Redakční poštu otvírá p. inž. Ant. Večeř.

Redakce a vydavatelstvo.

VÍRA VE VÝCHOVU

Víra ve výchovu je totožná s vírou v demokracii. Nejde tu o prostou víru v možnost působit na člověka, ale o víru v možnost vést ho k něčemu vyššímu, působit na něho tak, aby rostl k vyšší duchovnosti, k dokonalejšímu lidství. Víra v demokracii a ve výchovu znamená víru v člověka a tato víra znamená přesvědčení o dobrém jádru lidském. Komenský se s láskou skláněl ke každému člověku, v každém viděl lidskou duši, jež může obsáhnout božskou pravdu. Dostojevský hledal jiskru božství i v těch nejposlednějších bytostech, poskvrněných zločinem a vyvržených ze sopečnosti. Tolstoj se nedával odpudit zanedbaností mužikovou a jeho vnějším. Hledal a nacházel v něm jeho vlastní citovou lidskou bytost. Člověk je bytost, která roste ze země, je zemí držena, ale vzpíná se do výše, k nejvyšším ideálům. Víra v člověka je víra v možnost jít za ideálem. Výchova je cestou k němu.

Víra naše musí být ovšem kritická. Věřit neznamená neuvědomovat si všechny překážky, které se stavějí do cesty uskutečňování ideálů. Musíme počítat se zděděnými vlastnostmi, s vadnými dispozicemi, s fyzickými i sociálními vlivy, které na člověka doléhají a tisknou jej k zemi. Musíme počítat se zlem na světě, se špatnou organizační společností, s nedokonalostí mravní praxe, politických zřízení atd. Trpíme hříchy svými i hříchy minulosti. Je mnoho těch, jimž se odpírá dobrodiní vzdělání, lepší výchovy. (Bída fyzická i mravní, rozvrat rodin atd.) Je mnoho těch, kteří svou moc zakládají na nevědomosti jiných. Je mnoho těch, kdo otravují studnice vzdělání pro svoje záměry, kdo se brání skutečné lidské výchově. A přece nezoufáme, naopak, víra v moc výchovy se upevňuje.

Poznávat překážky – už v tom je velká síla. Uvědomovat si přítomný nedokonalý stav je vzpruhou k nápravě. A práce, která se koná na odstranění všech překážek a nedostatků, je novým zdrojem víry. Dnešní medicína nedovede vyléčit všechny nemoci, ale dovede už paralyzovat mnohé základy. Biologie a eugenika už dnes dovedou

odkrýt mnohou příčinu chyb a upravovat cestu pokroku. Psychologie, třebaže na začátku svého vývoje, poučila nás už o mnohých záhadách duševního života a má vliv na životní praxi. A mravní vývoj lidstva? Poslouchejme spodní proudy duchovního usilování: nedávejme se ohlušit revolučností doby a hřmotností zjevů, které se stavějí na oči. Lidský duch se nezastavuje, proniká dál a hloub, odkrývá nová pole zkušeností, člověk se povznáší nad stav barbarství, výchovou zachycuje a udržuje výsledky svých duchovních výbojů, humanisuje se.

Miliony lidí věří v nový svět, v němž bude vládnout pravá lidskost, ve svět spravedlivý, demokratický. A touto vírou se tvoří nová skutečnost. Tento svět není utopie, ale skutečnost, která žije v nás. A tato víra je jako plamen, o nějž se zapalují nové a nové duše, jež všechny spojuje velká víra v budoucnost.

My Češi máme zvláštní důvod, abychom víru ve výchovu neztráceli: celé naše dějiny nám ukazují, jak jsme rostli výchovou, jak výchovou jsme se dopínali nejvyšších met a dovedli se zachovat v dobách nejtěžších. Před národním osvobozením jsme stáli na pokraji zkázy. Vzdělání nás zachránilo. Ta řada národních vychovatelů, drobných i větších, stavěla pevné základy národnímu bytí. I světová válka a její výsledek pro nás byla připravována dlouhou a důkladnou výchovnou prací celých generací. Ukazuje minulost, že jsme rostli výchovou a vyrostli, nemůže být ani v budoucnosti jinak.

Věříme ve výchovu a naše víra není planá. A proto víc výchovy a lepší.

Jan Uher

GENERACE, KNIHA, SPORT

Naříká se všeobecně, že generace nynější přestala milovat knihu, že raději vychází do přírody, na hřiště, dívají se na kopalisty, hockeyisty a jiné – isty. Poslední peníz prý vyhodí na představení v kinu, ale veřejné věci státní i události světové unikají její pozornosti a hlubšímu zájmu. Zvláště zehrá se na studující mládež, která prý dnes není vůbec papírová, ale plná vidin a snů Kádřů, Plániček, Koželuhů, Malečků. Dítě obecné školy zná prý lépe značky aut než učitel a dle rachotu motoru pozná, zda blíží se Zetka, Praga, Tatra a tak dále. Dívčí svět je pln zbožnění Anny Ondrákové. Sonje Hennie, v kalhotkách opouští prah domu, a za vítězného křiku a pís-kání sjel na lyžích kopce a stráně. Je to pravda? Je – a pravda tak krásná, že se z ní zrovna na nás směje nový, zdravější a veselejší život. Vidíme z té pravdy větrem a mrazem zčervenale tváře, jasné a čisté oči, svaly hrající tu nejbujnější a nejpotřebnější píseň mládí a pravou chuť v zakousnutí do krajíce chleba. Ano, této generaci žije se jinak. Žije tím životem, který my jsme nepoznali. My žili hodně papírově. Poslední peníz dali jsme za knihy, debatovali jsme o nich, psané časopisy jsme vydávali. Ti, kteří nežili knihou, vybíjeli své překypující síly po hospodách, v kavárnách, pronásledování svými učiteli. Chci říci, láska naše ke knize byla větší. Ale přemýšlejte! Bylo tehdy tolik sportovních klubů, bylo tolik hřišť, byl sport tak oblíben, ceněn a pěstován? Jezdilo tolik aut, létalo tolik letadel, byl život tak žit jako nyní? Ne. V té době pokojné a trpné jedinou útchou naší byla opravdu kniha. Dávala nám naději, sílila naši víru a připravovala. Že nás připravila dobře, víme dnes. Dnešní gene-

race lásku ke knize neztratila, ale chce knihu jinou, živou. Vzdálen jest jí zasněný knižní romantismus (ona jej prožívá za zvuků kytary v lesích při trampingu). Neoživuje se sladkými básněmi, ale výkřiky, skoky, běhy a vrhy. Tato generace po svém vstupu do života neodbírá ani politických ani odborných časopisů. Politické strany užívá jen jako nástroje k obdržení místa a pak té straně zůstává věrnou z vděku, ale ne z přesvědčení. Své odborné vzdělání doplňuje lacinými příručkami a to je její neodpuštělnou škodou. Kam vede protékající politika, vidíme již dnes. Vyhýbá se odpovědnosti a jak dělá nové zákony.

Co dělá generace na venkově? Jaký je její poměr ke knize? Knižníci obecní, mluvte! Jak objeví se nové knihy, jdou na dračku. Dosud nejvíce čteny jsou knihy „Červené knihovny“ (ženy!), Brodského, ale k nim řadí se čestně Jirásek, Sokol-Tůma, Karas, Martínek a jiní. Vesnice učinila v čtení za posledních 15 let zrovna skok kupředu, díky zákonu knihovnickému, válce a povšechnému většinu vzdělání. Muži ve válce přišli do světa, uviděli jiné národy, jak žijí a pracují, a nyní se pídí po knihách poučných, jednajících o těch krajích, kde byli po čas války. Pád tolik oslavované a vychvalované dynastie, osudy legie a její boje nutí je do historie a k četbě historických románů. Mladší, kteří prošli měšťankou (a je jich hodně), přicházejí již s otázkou: „Máte tu a tu knihu? Co máte od toho a toho spisovatele?“ Tito mladí rozšiřují svůj zájem o knihu i na své kamarády a kamarádky. Jedno je skutečné, že naši lidé mají více rozhledu po světě a dějinách národa a nelpí svým myšlením jen v okruhu své vesnice a jejím okolí. Kde jsou ty doby, nepřítel vzdálené, kdy jedinou knihou na vesnici byl kalendář nebo z Vídně přicházející tisíci-stránkové, několikadílné, krvavé romány a la „Strašidelný zámek“, „Šípková Růženka“, „Leo Max, lupič a pašerák“ a jiné a jiné? Byly to knihy úspěšné, roztrhané, ale čtené celou vesnicí od čísla k číslu. Jsou ještě na vesnicích jejich zbytky a bylo by dobře uklidit je do krajinského musea jako doklad doby.

Dnes už mají knihovny obce, různé spolky a také jednotlivci: učitelé, četníci, mnozí řemeslníci a živnostníci. Rolníci vystríhají romány z novin a mnozí z nich zakládají knihovny, které doplňují i jinými knihami. Proto přestaňte s nářky, že generace tato nemiluje knihy a že málo knih se kupuje. Krise knihy vzniká její nadprodukcí a záplavou překladů.

Končím přáním: Milujte sport a nezapomínejte na knihu!

František Horký

PROMENÁDA

Náměstí bývalo již od pradávna jevištěm všeho veřejného života obce, ba i celého okresu. Soustřeďoval se zde všechen obchodní ruch, odbyvaly se zde trhy, slavnosti a jiné události. Kdo toužil po změně, ať starý neb mladý, šel na náměstí a zde, hlavně za dob formanských, kdy stávalo před zájezdnými hostinci mnoho fůr, jistě se něco zajímavého dověděl. Příhoda, která tenkrát vzrušila celý kraj, bývala formany dále vyprávěna a zastupovala tak z části dnešní noviny. Dnes chceme větší ruch, více zpráv pro naše nepokojné nervy. Taková příhoda, formany vyprávěná, by nám často nestála ani za slovo a nevyplnila by naše hovory. Dlouhou dobou se ustálil zvyk hlavně v neděli po kostele procházeti se po náměstí a odbývat zde své besedy. Hospodáři z různých vesnic si zde sdělovali své starosti. Hospodyně zase zvěděly všechny novinky. Mládež pak navazovala zde milostné styky. – Děvčata se těšila celý týden, jak se budou po mši svaté na náměstí procházet se svým hochem a jak jí druhé jej budou závidět. V tom nedělním procházení je kus staré tradice, a jistě ji nikdo nechce rušit.

Moderní doba si však vyžaduje od procházejících tolik pochopení pro sebe, aby každý věděl, že silnice, táhnoucí se středem náměstí, musí být vyhrazena autům, že zde člověk jdoucí na procházku nemá co dělat. Nelze však toho docílit a je na policejních orgánech, aby po dobrém i pokutami na to upozorňovaly a lid vychovávaly. Situace takového fidiče vozu je zoufalá a často se stává neštěstí, kterému by se mohlo vychovaností obecnstva předejít. Postrachem všech automobilistů je právě Velká Bíteš, kde opravdu je jen zázrakem možno projet, ač často na ten zápas se i rameno spravedlnosti dívá

a nezakročí. Ono se po asfaltu lépe chodí než po kočičích hlavách! V Meziříčí je to o trochu lepší, ale o mnoho ne, a bylo by taky třeba poučovat, že hlavně u radnice na křižovatce není radno besedovat, že co tomu na náměstí jiných míst, kde se nikdo neruší, je dost a dost.

Emka

JAK SE JEVÍ DEMOKRACIE

Když přijdete do cizí země, jak poznáte, jste-li v zemi demokratické či nikoliv? Budete studovat ústavu, zkoumat parlamentní systém, volební řády, kompetenci ministrů? Nikoliv: Budete si všimat, jak se k Vám chová strážník na ulici, zda vás může podle své libosti šikanovat – budete se dívat, jak jednají nadřízení s podřízenými, vládnoucí s ovládanými, řídící s výkonnými a tam, kde seznáte, že všichni, ať mají jakoukoliv funkci a postavení ve společnosti, uznávají v sobě navzájem stejnou lidskou důstojnost – tak řekneme: ejhle demokracie! Sebe lepší řády, sebe krásnější litery zákonů nezaručí nám demokracii, pokud vláda nebude mluvit s občanstvem, pokud úřad nedovede vám zamítavé rozhodnutí odůvodnit jinak, že „žádosti se nevyhovuje“, pokud sekční šéf, přijímaje podřízeného úředníka, nabídně mu židli, pokud továrníka bude zínýrovat, má-li podat ruku dělníkovi. Když se oháníte hlasem lidu, všimněte si, které zjevy tento hlas lidu označuje za demokratické, a pochopíte, v čem je jádro a podstata demokracie.

Z „Demokratického Středu“

ZAJÍMAVÉ ZKUŠENOSTI

Starší jedna učitelka dívčí školy v Praze prováděla několik týdnů zvláštní anketu ve čtyřech třídách ústavu, kde učila. Její anketa netýkala se snad výzkumu inteligence jejich žaček, ani nebylo účelem jejím zjistiti obecné vědomosti jejich, nýbrž zjišťování její bylo spíše zkouškou rodičů a opravdovosti jejich života. Při těchto šetřeních zjistila velmi smutnou věc; na základě své ankety totiž došla k přesvědčení, že v rodinách našich panuje obecná povrchnost a faleš života.

Pro svoji anketu si vybrala děti ze známých rodin všech stavů. Jen ve velmi řídkých případech zjistila, že život rodiny je krásný a pro budoucnost dětí a tedy i národa požehnaný. Zjistila, že děti z rodin, kde otcové jsou veřejně činní, kde matky jsou čelnými funkcionářkami dobročinných a sociálně uvědomujících korporací, jsou někdy naprosto zanedbané.

Mají sice drahé šaty i obuv, ale utržené knoflíčky, dírký v punčochách, špinky v oušku, špatně pročešané vlásky, u větších děvčátek špatně čištěná obuv, vykukující špinavá ramínka košilek a podobné prozrazují, že se hlásá veřejně to, co se ani ve vlastní rodině nedodrhuje. Poznala, že se i někde, kde je dosti peněz na drahé toalety, na cesty do zahraničních lázní, na luxusní zimní sporty, nedá dětem ne snad dostatek ovoce a zeleniny, ale ani jídla vůbec. Otcové i maminky jsou velmi častými návštěvníky kaváren, vináren, velmi často jsou mimo domov, doma dětem chystá jídlo služebná. A nemá-li služebná děti ráda nebo neumí-li správně vařit nebo nejedí-li děti správně pro pokažený žaludek, potom ovšem je v takových rodinách nemoc z podvýživy zjevem zcela přirozeným, ačkoliv to zní protismyslně.

Zjištění tato týkají se sice života v rodinách pražských, ale s jistotou obměnou došlo by se ke stejným výsledkům, kdybychom provedli šetření o způsobu života v rodinách našich. O dobrém opatření dětí po stránce tělesné i duševní nerozhoduje zámožnost rodičů, nýbrž větší či menší péče rodičů o ně.

Z uvedených zkušeností plyne, že je třeba prohlubovati náš život rodinný a tím i život veřejný, neboť jedno nelze od druhého oddělit. Nezbyvá, než abychom se na život v rodině i ve veřejnosti jinak dívali než posud. Važme si těch, kdo jsou dobrými otci, těch, kdož řádně vedou svůj podnik, těch, kteří při každém kroku počínají si čestně a poctivě. Ale stejného měřítka užívejme i pro život veřejný. Snažme se vymýtit z něho lidi, kteří nedovedli zachovat si čistý charakter, kteří v rodinách jsou špatnými otci nebo ve vlastních podnicích špatnými hospodáři. Je to jedna z podmínek obrody a nápravy života hospodářského.

Vzpomínáme

Dne 18. 12. 2018 uplynulo 13 let od chvíle, kdy nás navždy opustila paní

Božena Patříčná z Velkého Meziříčí.

Za tichou vzpomínku děkují manžel a synové s rodinami.

Dnes, 9. ledna 2018, to je rok, co nás nečekaně opustil ve věku 76 let

pan Milan Hotárek.

S láskou na něj vzpomínají manželka Irena, syn Milan a dcery Simona a Irena s rodinami.

Dne 22. ledna 2019 tomu bude 5 let, kdy nás navždy opustil

pan RNDr. Jan Blažek z Velkého Meziříčí.

Stále vzpomínají manželka, synové a dcera s rodinami. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

*Kdo Tě znal, ten vzpomene,
kdo Tě měl rád, nezapomene.*

Dne 27. ledna 2019 uplyne 5 let, kdy nás opustil milovaný manžel, tatínek a dědeček,

pan Mojmír Dupal z Velkého Meziříčí.

Stále vzpomínají manželka, dcera, syn a vnoučata.

Odešli z našich řad

Věroslava Pokorná, Gen. Jaroše, Velké Meziříčí, 92 let, 7. 12. 2018
Jaroslava Bojanovská, Družstevní, Velké Meziříčí, 76 let, 8. 12. 2018

Jarmila Dobrovolná, Zdeňky Vorlové, Velké Meziříčí, 77 let, 10. 12. 2018

Květoslava Svobodová, Sklené nad Oslavou, 82 let, 20. 12. 2018
Jaroslava Procházková, Krškova, Velké Meziříčí, 80 let, 21. 12. 2018

Marie Krčálová, Velké Meziříčí, 69 let, 31. 12. 2018

Poděkování

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 13. 12. 2018

s paní Jaroslavou Bojanovskou z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Děkujeme všem příbuzným, známým a kamarádům za účast, projevené kondolence a květinové dary při posledním rozloučení dne 10. 12. 2018

s panem Jiřím Čtveráčkem.

Zároveň chceme všem poděkovat za podporu a slova útěchy. Velice si toho vážíme.

Manželka a synové s rodinami

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 14. 12. 2018

s paní Věroslavou Pokornou z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Tříkrálová sbírka 2019

Staňte se jedním ze tří králů a zanotujte si společně s námi napříč velkomeziříčským náměstím známé poselství „My tři králové jdeme k vám...“ Společně tak nastartujeme novou tříkrálovou tradici ve Velkém Meziříčí.

Srdečně vás zveme v pátek 11. ledna na Tříkrálový průvod náměstím ve Velkém Meziříčí, sraz bude ve 14 hodin u římskokatolické fary.

Nezastihli vás tři králové doma? Během průvodu můžete svým finančním darem přispět do kasiček a podpořit tak projekty Oblastní charity Žďár nad Sázavou.

Letošní Tříkrálová sbírka probíhá již podesáté. Skupinky koledníků je možné potkat od prvního do čtrnáctého ledna. „Všichni koledníci mají u sebe úředně zapečetěnou kasičku s logem Charity ČR a vedoucí skupinky ověřenou průkazku,“ uvádí Yvona Pošvicová, koordinátorka Tříkrálové sbírky pro rok 2019.

Nezastihli vás tři králové doma? Sbíрку pak můžete podpořit také převodem na bankovní účet Tříkrálové sbírky číslo 66008822/0800, v. s. 777 6800, vedený u České spořitelny, nebo zasláním dárcovské SMS ve formě DMS KOLEDA 30 na číslo 87 777 (Cena jedné SMS podle tvaru je 30, 60 nebo 90 Kč, z toho Charita obdrží 29, 59 nebo 89 Kč.).

Soukromá inzerce

KOUPÍM

▪ **Koupím staré vánoční ozdobu** a staré hračky (dřevo, plech), sklo ze škrdlovické sklárny. Tel.: 605 156 080.

▪ **Koupím starý český porcelán a sklo**, lidové malby na skle (podmalby) a jiné umělecké předměty. Tel.: 608 718 296.

▪ **Koupím motocykl Jawa, ČZ**, popř. Manet v jakémkoli stavu, možno i zdánlivě nekompletní, neopravitelný, nepojízdný, i bez TP. V případě, že motocykl bude mít platný TP, vyřízení přepisu samozřejmostí. Dále koupím náhradní díly z těchto motocyklů. Za nabídky děkuji. Tel.: 737 139 475.

▪ **Koupím a dobře zaplatím** za staré pivní lahve s nápisem, vojenské helmy, kožené vojenské řemeny, opaskové přezky, kožená pouzdra na pistole, plechové – dřevěné muniční bedýnky, zásobníky do zbraní, nábojnice, vojenské uniformy (i potrhované), maskovací celt, maskovací oblečení, vatované kabáty, vyznamenání, vojenské nášivky, masky, vojenské čepice, brigádyrky, bodáky, dýky, šavle a pochvy k nim, staré fotografie vojáků, staré žehličky, hmoždíře atd. z vaší půdy, stodoly, pozůstalosti. Za nabídky předem děkuji. Tel.: 776 776 007.

▪ **Staré hračky**: plechové, dřevěné, retro autíčka Škoda 1203, 105, 120 atd. šlapací autíčka Moskvíč a jiné značky. Staré plechové trojúhelníkové krabice na olej Mobiloil, Shell atd. Staré pivní lahve s odlitým nápisem pivovaru např.: Gross Meseritscher, L. Heide a jiné pivovary. Stará jízdní kola do roku cca 1945, veterány, motocykly a veškeré součástky k nim..., dále zajistím vyklizení vašich půd, sklepů atd. Děkuji za nabídky, které pomohou rozšířit sbírku a plánovanou expozici. Volejte, nebo stačí prozvonit a zavolám zpět, na tel. 732 400 672.

▪ **Vojenskou výstroj** z vašich půd, sklepů a stodol do roku cca 1950: německé, sovětské, rumunské, italské a české ar-

mády. Pro potřebu plánované výstavní expozice VELKOMEZIŘÍČSKO ZA PROTEKTORÁTU 1939–1945. Například výstroj z bývalé Bekovky Feldbekleidungsamt der Luftwaffe 1/ XVII (nyní Motorpal): vysouvací nože i poškozené a součástky k nim; tropické klobouky; blůzy, košile, kalhoty, kratáse pískové, zelené a modré barvy; čepice, kšiltovky a lodičky; okované boty s koženou podrážkou, holínky, 12dírkové kanady boční i přední šněrování, boty kombinované s plátnem nízké i vysoké; skládací přístroje; chlebníky, ruksaky, tašky, brašny, batohy z telecí kůže, pytle; oranžové bakelitové dózy; ochranné brýle; kukly a ušanky; chrániče kol; plynové masky; polní lahve; helmy; celt; oboustranné maskované vaňáky; prošívání vaňáky, hliníkové nádoby na vodu, várnice, kanystry, polní lopatky; lékárničky, ešusy; hodinky; kompas; rádiová technika; letecké bundy, kalhoty a kombinézy s kožichem, výstroj se zipy značky Zipp, Rapid, Elite, Ri-Ri; výstroj z cvoků značky Prym, Stock; rukavice, pásky přezky, řemínky, postroje; muniční bedýnky plechové dřevěné; nášivky; vyznamenání a medaile; zbytky z techniky jako pásy, kola, součástky, tachometry a přístroje, optiky, puškohledy, dalekohledy, nářadí, zbraně a části zbraní, dýky, šavle a bodáky, svítilny, baterky, karbidky; náboje a nábojnice; knoflíky; nitě a kusy látek; dokumenty, pohlednice a pracovní knížky adresované na Bekovku, fotografie z období protektorátu Velkého Meziříčí a okolí, noviny z období protektorátu; rád si i poslechnu zajímavé příhody a historická fakta z okupace a osvobození, nabídnete cokoli i silně poškozené! Volejte, nebo stačí prozvonit a zavolám zpět, na tel. 732 400 672.

NEMOVITOSTI

▪ **Koupím garáž ve Velkém Meziříčí**, v ul. Na Výsluní nebo Gen. Jaroše. Nabídněte. Rychlé a seriózní jednání, platba hotově při podpisu smlouvy, formality zajistím, nejsem realitka, nevdává horší stav. Tel.: 730 509 101.

▪ **Pronajmu byt** 2KK 70 m² v novostavbě RD ve Velkém Meziříčí (jediný byt v tomto RD). Dvě terasy 8 a 28 m² + zahrada cca 160 m² jako bonus. Celoprosklená jižní stěna s posuvem, podlahové topení, příprava pro krb, klidná lokalita, 7 min. do centra. Nájem 10 tis. měsíčně + energie. Tel.: 606 643 971.

▪ **Hledám pronájem** 1+kk, 1+1, Velké Meziříčí, Křižanov. Tel.: 731 063 271.

▪ **Hledám pronájem** 4+kk, 4+1, Velké Meziříčí. Tel.: 603 570 388.

▪ **Prodáme stavební pozemky** ve VM a v Křižanově. Více info na tel. 608 271 522.

▪ **Koupím pozemek** nebo zahradu ve Velkém Meziříčí nebo v okolí. Hotově. Tel.: 604 354 977.

▪ **Prodám zahradu** ve VM, klidná část, bez elektřiny, voda studna. Tel.: 608 271 522.

▪ **Koupím byt** nebo menší rodinný domek ve Velkém Meziříčí a okolí. Tel.: 608 271 522.

▪ **Prodáme chatu** nedaleko Ski hotelu, Nové Město n. M. Cena 2,4 mil. Tel.: 731 457 371.

▪ **Nabídne** mi někdo ke koupi dům k trvalému bydlení. I novostavbu. Tel.: 703 668 409.

▪ **Koupíme byt** ve Velkém Meziříčí a okolí. Platba v hotovosti. Tel.: 703 668 427.

SEZNÁMENÍ

▪ **Vdovec**, duchodce přes 70 let, nekuřák, domácí kutil s autem, rád přijme osamocenou ženu duchodkyni do svého rodinného domu. Věřím, že žítí ve dvou je oporou jeden k druhému v dnešní nelehké době. Samota není vrozená člověku, ale láska k druhému je tím největším darem každého. Tel.: 732 950 162.

▪ **Muž 42/170** by se chtěl seznámit se ženou 35–39 let, na vážný vztah. Velkomeziříčsko a okolí. Tel.: 607 655 350.

RŮZNÉ

▪ **Prodám smrkové palivo – dřevě**, jakékoliv množství, cena 1 m³/590 Kč. Možnost dovozu, tel.: 731 257 140 i SMS, e-mail: rrljp@seznam.cz.

▪ **NOVÁ VANA DO STARÉ**, bez bourání, záruka 5 let. Tel.: 608 700 515, www.renovacevany.eu

▪ **Prodáme suché – smrkové – palivové dřevě** v metrech, možnost dopravy, cena 590 Kč/m³. Tel.: 731 457 371.

Vlastivědná a genealogická společnost

PLÁN PŘEDNÁŠEK na I. pololetí r. 2019

Úterý v 16 hod., Jupiter club Velké Meziříčí, koncertní sál

8. 1., Paměti legionáře v Rusku, přednáška, Ing. Karel Hromek

22. 1., Zemí Aztéků a Mayů, přednáška, Josef Sedlák

29. 1., Nové nálezy na novokřtěnském pohřebišti u Přibic, přednáška, RNDr. R. Pěnička, Mgr. T. Mořkovský

5. 2., Cesta do Kambodži, přednáška, Ing. Miroslava Kneslová

12. 2., Návštěva prezidenta Masaryka na Horácku 1928, přednáška, Mgr. Kateřina Skalníková

19. 2., Toulky (nejen) Vysočinou – foto s hud. doprovodem, přednáška, Listověj

5. 3., Izrael, přednáška, Stanislav Lysák

12. 3., Pocta Liboru Smejkalovi – krátké filmy, přednáška, členové VGS

19. 3., Krása vesmírná, přednáška, Milan Salaš

9. 4., Arménie a Gruzie, přednáška, Mgr. Hana Kátrová

16. 4., Keňa v mých románech, přednáška, Mgr. Hana Hindráková

30. 4., Moje dětské vzpomínky na konec 2. světové války, přednáška, Lidmila Dohnalová

14. 5., Prvorepubliková tvář Velkého Meziříčí, přednáška, Mgr. Martin Štindl, Ph.D.

21. 5., Profesor Adler a jeho žáci, absolventské filmy, prof. Rudolf Adler

4. 6., Pád amerického bombardéru u Polné 1944, přednáška, Jan Prchal, Milan Skořepa

18. 6., Francouzské Alpy, přednáška, Mgr. Tomáš Fiala, Roman Hnízdil

Změna programu vyhrazena.

Mimořádná akce:

Sobota 23. února 2019 v 16 hodin v kině Jupiter Velké Meziříčí

ÚDĚL A SLZY JAKUBA DEMLA – projekce filmu Libora Smejkal

Jaké bylo a jaké bude naše Velkomeziříčsko?

Na jaře oslaví někdejší regionální týdeník Velkomeziříčsko 100. výročí od svého prvního vydání. Městská rada zhruba ve stejném termínu připravuje zásadní změny v organizaci tohoto periodika. Dosavadní Jupiter club, s. r. o. má v roli vydavatele nahradit samotné město a redakční přípravu budou namísto úseku medializace a komunikace při Jupiter klubu zajišťovat zaměstnanci městského úřadu v pozicích „redaktor“ a „tiskový mluvčí“ zařazení pod odbor školství a kultury. Ze zpráv, které jsou k zamýšlené reorganizaci k dispozici, lze pak soudit, že novinky organizační s sebou přinesou také změny koncepční i obsahové.

Sté výročí, které si v březnu 2019 spolu s Velkomeziříčskem připomeneme, zasluhuje nepochybně úctu a zároveň volá po důstojném pokračování. Období let 1919–2019 naplněných tiskem, udržováním, obnovou periodika i zásahy do vydavatelské činnosti (ani zdaleka totiž nejde o tradici nepřerušenu) však zároveň poskytuje dostatek zkušeností s vedením i obsahem regionálního média. V čase uvažovaných změn se tedy logicky nabízí vyslyšet historii coby učitelku života a z nabytých dějinných zkušeností se skutečně poučit! Naše poučení by pak mělo být důslednější tím spíš, že poslední účelové zásahy z roku 2015 osvědčenému konceptu Velkomeziříčska příliš neprospěly.

VICE ZAKLADATELŮ

A jaký koncept Velkomeziříčska se vlastně již opakovaně osvědčil? Kupodivu ten, který mu v úvodní redakční „navštívence“ vtiskli jeho zakladatelé. A sice být periodikem „pokrokově-demokratickým, krajským, uvažujícím, poučujícím a informujícím“ (Velkomeziříčsko 1. 3. 1919). Program demokraticky otevřeného listu, který slouží ku prospěchu a k veřejné diskusi o potřebách obyvatel města i přilehlého regionu, se i v dalších letech ukázal natolik nosný, že se k němu mohla redakce

// V tísnivé atmosféře března roku 1939 redakce už raději sama preferovala „demokracii ukázněnou, zbavenou neplodného hašteření politických stran“ a v květnu roku 1941 zastavil nacistický okupační režim vydávání Velkomeziříčska úplně.

přihlásit nejen při zahájení 2. ročníku (Velkomeziříčsko 1. 1. 1920), ale i u příležitosti 10. (Velkomeziříčsko 2. 3. 1929) a dokonce i 20. výročí (Velkomeziříčsko 25. 2. 1939). Je dobově prověřeným faktem, že se klíčová očekávání veřejnosti ve vztahu k Velkomeziříčsku překvapivě nezměnila ani po bezmála padesáti letech, kdy Velkomeziříčsko nevycházelo (1941–1990). Také na podzim roku 1990 od obnovených regionálních novin čtenáři očekávali poučné zpravodajství, prostor pro názory občanů a posilování vzájemné sounáležitosti města a jeho venkovského okolí (Velkomeziříčsko 28. 9. 1990).

MINULÉ KRIZE

Bude zároveň užitečné si přiznat, že naplňování vytčených principů nebylo v redakci Velkomeziříčska vždycky snadné a už vůbec ne samozřejmé. Zaměření listu v minulosti nejednou podlamovaly stranické zájmy a jeho existenci ohrožovaly i likvidovaly politické zásahy (1941, 1945).

Patří k hořké ironii dějin, že zatímco čas předvolebních kampaní se přirozeně dožadoval novinových výtisků (podzim 1919, podzim 1990), povolební výčitky a účtování vítězů s poraženými vedly spíše k personální paralýze redakcí a k postupné ztrátě dopisovatelů.

Ještě fatálnější důsledky měly pak pro

vydávání novin totalitní politické poměry. V tísnivé atmosféře března roku 1939 redakce už raději sama preferovala „demokracii ukázněnou, zbavenou neplodného hašteření politických stran“ a v květnu roku 1941 zastavil nacistický okupační režim vydávání Velkomeziříčska úplně. Krátce po osvobození roku 1945 si pak název někdejšího demokratického týdeníku přivlastnil informační list tehdejšího okresního národního výboru.

Pokračování Velkomeziříčska pod kuratelou státní správy však nemohlo mít perspektivního trvání a vydávání tohoto listu 16. května 1945 na dlouhá desetiletí skončilo. Štvavé Vesnické noviny (1951–1958, v letech 1959–1960 vycházející pod názvem Hlas Velkomeziříčska), stejně jako komunistickou produkci „kulturního“ zpravodaje ve městě (1961–1990), pak dost dobře nelze považovat za dědice ani za součást žurnalistické tradice někdejšího předválečného Velkomeziříčska.

DNEŠNÍ POUČENÍ

A jakými způsoby lze tedy ve velkomeziříčské redakci i po sto letech naplňovat osvědčené vize a překovávat hrozící krize? Především péčí o maximální nezávislost redakce na vedení města a jiných úřadech, v nichž se třeba i v souladu se zákony koncentruje moc. Tuto podmínku ideálně neplnil ani Jupiter club coby s. r. o. ve vlastnictví města, ale postavení redaktorů v pozici zaměstnanců městského úřadu bude ještě závislejší, než bývalo, a už teď je jasné, že objektivní, natož pak kritický pohled vůči vedení města je z jejich strany předem vyloučen. Vždyť i radou města nostalgicky připomínaný zpravodaj prošel nehlubší krizí svého normalizačního úpadku právě v době, kdy byl v letech 1973–1985 vydáván městským národním výborem a sloužil převážně k propagaci „úspěchů“ vládnoucí komunistické strany. Relativně nezávislý charakter Velkomeziříčska ve „veřejnoprávním“ Jupiter klubu byl do určité míry také funkční zárukou potřebné „demokratické“ diskuse. Podřízení redakce odboru školství a kultury naopak nevyhnutelně omezí prostor pro kritičtější příspěvky ze strany opozice i externích dopisovatelů, a povede tak k zúžení veřejné debaty a šancí na hledání optimálních řešení. Pokud novému Velkomeziříčsku nezajistíme alespoň základní míru nezávislosti, stane se v lepším případě pouze koaličním tiskem. Tedy tiskem vládnoucí skupiny, jemuž část obyvatel nevěří a pro niž je další existence takového periodika zbytečná. A jak ukazuje příklad z volební kampaně v jihočeských Strakonících (Respekt 2018, č. 48), informační vliv takto zkroceného média lze kdykoliv zneužít. Historicky vyzkoušenou pojistkou proti podřízení novin úzce stranickým cílům nepředstavuje těsný svazek redaktorů s jejich chleboďárci, ale naopak vytvoření všeobecně respektované redakční rady. A to nikoliv jako cenzurního orgánu, který schvaluje obsah vydání, ale pouze jako rozhodčího sboru, který v okamžicích konfliktů či krizí obhájí a dbá na žádoucí vyváženost listu.

Demokracie je zpravidla náročný a zdoluhavý proces, kterému informační chudoba a strohost nesvědčí. Tzv. „pokrokové“, tj. v chápání zakladatelů Velkomeziříčska obecně prospěšné, periodikum by proto mělo poskytovat místo pro argumenty a dostatečně vysvětlení. Ani „hodně malých článků“ však tuto funkci nenahradí. Medií nabízejících okamžitou záplavu fotografií s popisem či podobně stručné informace je i na lokální mediální scéně víc než dost. V době on-line přenosů všeho druhu podléhat „tyranii okamžiku“ a pouhou kvantitou konkurovat líbivým požadavkům na rychlost je tedy zbytečné. Přednost Velkomeziříčska zpravidla spočívala v jeho otevřenosti k ohlasům, hodnocení a k prezentaci ucelenějších informací. Spolu s Velkomeziříčskem bychom proto měli i nadále chránit vzácný komunikační prostor, který se z dnešních médií rychle vytrácí. Budujme proto spíše kvalitní tribunu, na níž může zaznívat kultivovaná diskuse, rozhovory se zajímavými lidmi a příspěvky, které nám pomohou v pochopení nejbližšího světa!

Konečně poslední z tradičních nároků, kterého by se nové Velkomeziříčsko nemělo napříště vzdát, tvoří v uplynulých letech přehlížený požadavek periodika „krajinského“. To znamená listu, který se neuzavírá do problémů a starostí ryze městských, ale svou pozorností a rozhledem překračuje hranice místních částí. Jednak z toho důvodu, že mu takový záběr rozšiřuje okruh čtenářů i potencionálních dopisovatelů, ale zejména proto, že jedině z takové pozice může přispívat k budování společné identity Velkého Meziříčí a s ním spojeného správního obvodu.

Signatáři koaličního prohlášení potvrdili pro léta 2018–2022 snahu „vést město tak, aby... se stalo lídrem svého regionu“. Z toho plyne určitá naděje, že také „krajinské“ úloze vydáváného Velkomeziříčska bude nové vedení města dobře rozumět. Historické zkušenosti i možné poučení jsou tedy poměrně bohaté a určité je o čem diskutovat a přemýšlet.

Do března však ještě zbývá nějaký čas se společně pokusit, aby také do další stovky vstoupilo Velkomeziříčsko názorově otevřené, zdravě nezávislé a především demokratické!

Martin Štindl

Ke kauze Velkomeziříčsko

Nesdílím poměrně rozšířené přesvědčení, že politika je přežitá, nepotřebná a špinavá věc. Vím, že je to naopak věc zcela zásadně ovlivňující náš každodenní život, ať už si to uvědomujeme více nebo třeba vůbec. Lidé, kteří jsou ochotni se zabývat politikou, jsou nesmírně důležití, ale samozřejmě nikoli neomylní – stejně jako my ostatní. A politika je přesně taková, jací jsou politici. My voliči proto nemůžeme propadnout pocitu spokojenosti typu: „Já jsem (ne)odvolil a od teď se starejte vy“. O politiku je prostě třeba se zajímat. Politiky musíme kontrolovat, a pokud to vyžaduje situace, musíme také čas od času vystoupit z komfortní zóny a dávat jim zpětnou vazbu. Dobrý a zdravě sebevědomý politik se totiž pozná podle toho, že o to stojí, i když slyší třebaš hlas kritický.

Snad nejpříměji tato vazba funguje na místní úrovni. Koneckonců právě dopady lokální správy se v našich životech projevují zcela zjevně. Domnívám se však, že správa maloměsta by se neměla nést v duchu maloměstského myšlení a politiky. A právě tímto duchem poněkud zavání rozhodnutí velkomeziříčské městské rady o zrušení finanční podpory společensko-informačního portálu Velkomeziříčsko a jeho nahrazení radničním informačním serverem a zpravodajem. Kdo si přečetl článek Sedláčková: Velkomeziříčsko má vynikající úroveň, publikovaný na jmenovaném portálu 13. 7. 2018, seznámil se s konkrétními argumenty, jimiž absolventka Fakulty žurnalistiky Univerzity Karlovy a lektorka semináře Obecní zpravodaj a radniční noviny akreditovaného u Ministerstva vnitra České republiky Mgr. Helena Sedláčková podkládá své hodnocení. I já jako pedagog, který se rovněž zabývá mediální výchovou, se musím s tvrzeními uvedenými v článku ztotožnit. Navíc oceňuji v rámci své profese velice dobrou spolupráci s redakcí Velkomeziříčska.

Napadá mě spousta důvodů, proč by mohli politici chtít dostat zpravodajství ve městě „pod radnici“. Nenapadá mě však ani jeden argument, jaký prospěch by z toho měli mít čtenáři, tedy občané tohoto města, zvláště když dosavadní úroveň a podobu zpravodajství oceňuje i kompetentní nezávislý hodnotitel. Navíc si všichni dobře pamatujeme, že pokusy politiků zasahovat do vedení a řízení Velkomeziříčska byly vždycky velice diskutabilní a v konečném důsledku kontraproduktivní.

Je naprosto logické, že žádoucí pro všechny občany města Velkého Meziříčí, koneckonců i pro politiky, je otevřený, vyvážený, dobře a co nejsvobodněji vedený společensko-informační portál. A pokud má tradici již od roku 1919, tím lépe!

Dagmar Handová

KAREL DVOŘÁK ve svém království s poháry a diplomy v domku na náměstí v Novém Městě na Moravě.

Karel Dvořák – Krd'a

Novoměst'ák, ročník 1924, synovec Cyrila Musila. Patřil k nejlepším novoměstským závodníkům historie. Byl mistrem republiky v běhu na 18 km v letech 1950 a 1952. Členem mistrovské štafety v letech 1947, 1948, 1949 a 1950. Byl také dvojnásobným držitelem Zlaté lyže v letech 1950 a 1952.

TEXT PETR ZEŽULA
FOTO ARCHIV AUTORA

V roce 1947 se zúčastnil mezinárodního závodu vojenských hlídek ve Francii a v roce 1948 také ZOH ve Švýcarském Svatém Mořici. Vystudoval novoměstské gymnázium a za protektorátu pracoval jako zemědělský dělník u strýce Cyrila Musila na Studnicích, kde se zapojil do odboje. V mnoha příbězích, na které vzpomíná, je jeden: „Vlastík Milostný z Velkého Meziříčí dovezl v ruksaku na kole do Nového Města vysílačku Milada z Mostiště, zcela vyčerpán, a já ji potom dovezl na Studnice. Tato skupina měla jen jednu – druhá se po-

škodila při shozu. Měla vadnou elektronku a v té době nebylo možné ji sehnat nebo nahradit.“ Karel měl ve Velkém Meziříčí dvě tety, učitelku Marii Kostkovou a prof. Ludmilu Dvořákovou, které bydlely v domku ve Vrchovci. 4. listopadu 1944 jel do Velkého Meziříčí s heslem „u panské cihelny“ k odvolání prozrazeného shozu zbraní. Tuto zprávu měl předat Mirkovi Blechovi, který pracoval v Bekovce. Dozvěděl se však, že 3. listopadu Mirka zatkl gestapo a shoz byl odvolán. Na začátku roku 1945 byla celá rodina Dvořáková zatčena a vězněna v Jihlavě.

Po osvobození chtěl studovat lesnickou fakultu v Brně. Narukoval však 1. října 1946 do armády do školy pro důstojníky v Milovicích. V roce 1947 byl nasazen na Slovensko proti banderovcům, kde přešli pěšky pohoří od Polska, Vihorlat po Slovenský ráj. Vrátili se ale bez 8 kluků padlých na Maguře.

V témže roce v zimě se zúčastnil mezinárodního závodu vojenských hlídek ve francouzské Chamonix. Spolu s Vlastimilem Loubem, ten pocházel ze Tří Studní z hotelu Loub, Jaroslavem Zajíčkem – Pištou, kpt. Františkem Zajíčkem obsadili třetí

Lyžařský pension Cyrila Musila ve Studnicích vypadá i po desítkách let téměř stejně.

místo pro ČSR. Z jeho vyprávění o strastiplné cestě vlakem přes Norimberk, Štrasburk do Lyonu a následně vojenskými džípy do Chamonix: V ubytovně nebylo čím topit a tak si ohřívali ruce nad benzinovou lampou, v noci chodil po ulicích, aby si rozchodil křeč v noze. Přidělené trofejní pušky byly nakonzervované a nedalo se z nich pořádně střílet. Střílelo se na nafouklé balonky na 150 m – vítr s nimi pohyboval – měl tři náboje a netrefil.

V roce 1948 byli vojenští závodníci soustředěni ve Špindlerově Mlýně, kde se připravovali na zimní olympijské hry ve Svatém Mořici, kde byla zařazena ukázková disciplína vojenských hlídek, ale i ostatní disciplíny v běhu. Voj. Karel Dvořák byl v reprezentaci společně s Novoměstšáky št. kpt. Františkem Zajíčkem, Jaroslavem Zajíčkem – Pištou, Františkem Balvínem, Vitem Fouskem, Bohuslavem Kosourem a Ing. Karlem Hlaváčem. Bydleli ve Svatém Petru v kasárnách, které sloužily při budování opevnění před druhou světovou válkou jako ubytovna pro obsluhu opevnění. Stříleli na provizorní střelnici v údolí u Dívčích lávek. Pušky již měli ze Zbrojovky Brno – měly však velký zpětný ráz.

Po skončení vojenské služby Karel hledal zaměstnání v Tesle Vrchlabí. Při práci v lese, na Hříběcích boudách, se setkal s Vlastou Burianem. Ten tam pásal krávy. Po večerech pořádal komická vystoupení, peníze vybíral do klobouku a za 40.000 Kč opravil školu ve Strážném. Karel pak dále pracoval také na stavbě velkého můstku ve Špindlerově Mlýně. Začal studovat na Institutu tělesné výchovy v Praze. Školu musel opustit pro špatný kádrový posudek – jako příbuzný uprchlého Cyrila Musila.

V sedmdesátých letech byl zaměstnán jako údržbář v zařízení ČSTV na Rýžovišti v Harrachově. Na důchod se vrátil do Nového Města na Moravě. Jak sám říkal, celý život závodil. První závody datuje do roku 1934 (v běhu na 500 m) a poslední v roce 1975 (5členné hlídky po vrcholcích Krkonoš). Jako sdruženář měl velmi dobrý běh jako všichni Novoměstšáci. Byl jeden z prvních propagátorů biatlonu. S dalším závoděním byl však konec – zradilo ho srdíčko. Celý život jej pronásledovalo trauma, že za protektorátu podepsal členství v Kuratoriu jako mnoho jeho kamarádů. Proto nikdy nedostal vysoké vyznamenání za odboj.

Měl jednu dceru. Zemřel dne 22. září 2008 v nedožitých 84 letech. ■

S KNIHOU 100 LET LYŽOVÁNÍ VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ dcera Cyrila Musila Dagmar Šafrová Musilová, vedle vpravo docent Ladislav Slonek, Karel Dvořák, Jan Blažiček s manželkou (nedávno zemřel ve věku 90 let – osobnost lyžování). Studnice 2007.

V prosinci byl program Jupiter klubu vánoční

Spoustou vánočních písniček, ale také vzpomínkami na Žentour, ochutnávkou z muzikálu Galileo a hity jako Proklínám potěšil Janek Ledecký posluchače ve Velkém Meziříčí.

Pro změnu folkovou hudbu přivezl písničkář Pavel Dobeš. Na koncertě v Jupiter klubu zahrál svým fanouškům průřez svojí tvorbou za doprovodu kytaristy Tomáše

Kotrby. Posluchači se dočkali nejznámějších hitů, z nichž mnohé takřka zlidověly, i novějších skladeb.

Ples v barevném uzavřel kurzy tance v Jupiter klubu. Mladí tanečníci předvedli vše, co se pod vedením Vlasty Buryanové z Taneční školy Starlet Brno naučili. Barevnou prodlouženou otevřela tradičně mazurka. A pak už kapela M.E.Š. hrála v rytmu stan-

dardních i latinskoamerických tanců. Ve slavném osmičkovém roce chystáme se na Vánoce... Tak zvali Spolek žen a Jupiter club na vánoční výstavu, která ve velkém sále probíhala do 13. prosince. Ženy tradičně shromáždily rozličné výrobky spousty šikovných rukou a vytvořily z nich příjemnou podívanou. Nejen pro potěšení oka, ale zejména pro inspiraci.

-mars-

Pokoj lidem dobré vůle, znělo vánočními koncerty

„Pokoj lidem dobré vůle. Ať je pokoj v této zemi, aby krajem šla láska a mír,“ přála nám všem Eva Kočí Valová při vánočních koncertech v Jupiter klubu, jež provázela milým slovem, verši.

TEXT A FOTO
MARTINA STRNADOVÁ

„Vánoce, ač se to v dnešním světě nejeví, jsou svátky klidu, volného tempa, pozastavení prchajícího času a neklidných myšlenek,“ připomněla moderátorka sobotního a nedělního vánočního koncertu. A oba dva pomohly její slova naplnit. Lidé se alespoň na ten krátký čas mohli zastavit a užít si poklidnou a sváteční atmosféru, o níž se postaralo na dvě stě dvacet pět účinkujících z řad dětí zdejších pěveckých sborů a jejich vedoucích. Program otevřela nejmladší Sluníčka ve-

dená Věrou Havlišovou a Barborou Rösslerovou, po nich Slunka a sbor Harmonie, jež řídí Andrea Svobodová a Olga Ubrová. Představily se i Pěvecký sbor gymnázia pod vedením Markéty Rosové Prudíkové a sbory základní umělecké školy Andantino a Andante v čele s Helenou Valovou. Sál rozezvučely desítky hudebních nástrojů z tanečního a smíšeného orchestru ZUŠ pod taktovkou Josefa Vaňhary a Martina Karáska. V jejich podání zněly vánoční písně, koledy, tradicionály z českého i za-

hraničního repertoáru. Ti všichni přispěli k tomu, že z letošních vánočních koncertů odcházeli lidé spokojeni, naladěni, osvěženi.

A jak připomněla Eva Kočí Valová, poděkování za to patří i řediteli Jupiter klubu Milanu Dufkovi, který vánoční koncerty režíroval. Ten připojil slova díky posluchačům, organizačnímu týmu a hlavně účinkujícím, a dodal přání krásných vánočních svátků prožitých v rodinné pohodě a do nového roku 2019 hodně zdraví a štěstí.

Vánoční turnaj v karambolu

V sobotu 15. prosince 2018 se uskutečnil již 24. ročník tradičního Vánočního turnaje v karambolu.

Tak jako ve všech předchozích letech se konal v salonku oblíbené Restaurace U Kozů a byl jako vždy vyvrcholením celoročního tréninku všech zúčastněných. I tentokrát hrálo pouze 5 dvojic a turnaj, který začal prvním utkáním po půl dvanácté, měl opět skvělou úroveň a všem zúčastněným přinesl skvělý, nejen sportovní, zážitek.

Po odehrání 10 zápasů dvojic hráčů vykryštovalo toto konečné pořadí: 1. R. Holý – A. Dvořák (3 V–1P), 2. I. Vávra – Fr. Kučera (obě dvojice měly 3 výhry a jednu porážku – o 1. místě tak rozhodl vzájemný zápas), 3. dvojice Ladislavů – Krejčí a Kalina (2 V–1R a 1P), 4. J. Tesař – J. Melichar (1 V–1R–2P) a na 5. místě skončila dvojice A. Svoboda – R. Dočekal, sice bez výhry, ale oba přesto přispěli k výborné úrovni turnaje.

Hlavního pořadatele a organizátora Iva Vávru po krásném kulečnickovém odpoledni potěšila dramatičnost turnaje a jeho skvělá atmosféra.

Tu zpestřila nejedna veselá hláška – např. nejstaršího hráče Rudy Holého: „Kdyby sis dal štamprdle, tak to bylo úplně jinak!“

Na závěrečném posezení všichni uctili památku všech hráčů této krásné hry, kteří již nejsou mezi námi, a ve skvělé náladě si užili zbytek dne.

Tím tedy skončil 24. ročník. Ať žije jubilejní 25., který by se měl opět uskutečnit v závěru roku 2019.

Ivo Vávra, Otto Doležal

Kdo bude Sport'ákem roku?

Kdo bude sport'ákem roku 2018? Přijďte to zjistit a přitom si vyzkoušet nejrůznější cvičení.

V sobotu 19. ledna proběhne ve Sportovním centru ve Velkém Meziříčí na ulici Poštovní největší akce, která se již stala tradicí – vyhlášení neaktivnějšího sport'áka roku 2018. Můžete se těšit na hodinu a půl různých lekcí, a to vše v jedné tělocvičně na jednu hudbu.

Po půl hodině se budou střídát instruktoři a vy si libovolně budete moci vybrat, kam každou půl hodinu zavítáte. Ideální na vyzkoušení různých lekcí v krátkém časovém rozmezí a rozhýbání těla po vánočních svátcích. Každý je vítán!

Nutná registrace účasti předem na našem webu www.scvm.cz, osobně na recepci sportovního centra nebo nám stačí zavolat na 773 002 922.

-scvm-

Závody jela Sára Strnadová vedle Samkové

Po letní suché přípravě se juniorská reprezentantka ve snowboardcrossu Sára Strnadová připravovala s Czech SBX týmem na italských a rakouských ledovcích.

Ve dnech 28. 11.–2. 12. 2018 proběhly první závody Evropského poháru na rakouském Pitztal za účasti jezdkyň Světového poháru z celého světa. Závod vyhrála Eva Samková a Sára se mezi seniorkami umístila na vynikajícím 18. místě.

V dalším závodě Evropského poháru, tentokrát juniorů, se Sáře po velmi strhující jízdě a velmi těsném finále (chvíli to vypadalo i na zlato) podařilo vybojovat úžasné 3. místo. Juniory čekaly závody ve francouzském středisku Isola 2000.

Ivo Doležal

VIDEO TRIKU NA
www.velkomeziricko.cz

Freestylista Jakub Hejl zvládl výjimečný trik

Freestylistovi Jakubu Hejlovi z Velkého Meziříčí se podařil výjimečný kousek. Na horském kole odjel trik, který zvládl oficiálně nejspíš jako první na světě. Jeho let vzduchem je zachycen na videu.

MARTINA STRNADOVÁ

„To, zda jsem skutečně první na světě, kdo zvládl trik 360 double tailwhip to barspin, mám ověřené na devadesát devět procent. Psali jsme na světovou organizaci freestyle, kde nám to potvrdili. Ověřovali jsme to ještě všude možně. Víím, že se o trik pokoušelo víc lidí, ale nedali ho,“ říká Jakub Hejl a dodává, že trik se mu podařil v tomto roce na Fajtově kopci, kde trénuje. Dvacetiletý freestylista Jakub Hejl točil své video celý rok. Předvádí v něm všechny své dovednosti na kole, na němž začal skákat z patníku na patník mezi paneláky už jako

malý kluk. Nyní na kole jezdí šestým rokem, ale naplno se freestylu věnuje 3–4 roky.

„I když to bylo opravdu mnohdy těžké, přesto jsem vždy vydržel a dělal to, co mě baví. I díky tomu jsem si letos splnil svůj sen. Zvládl jsem trik, který je dost náročný na hlavu. Je na něj málo času a vše musím stihnout strašně rychle,“ popisuje Jakub a připojuje svoje poděkování rodičům: „Za to, že mají nervy se na mě koukat, že mi vždycky věřili a podporovali moje sny, ať už byly jakko-

liv bláznivé.“ Jeho další poděkování patří přátelům, blízkým a také sponzorům, bez jejichž materiální podpory by si Jakub své sny plnil jen těžko.

A jak vlastně trik „360 double tailwhip to barspin“ vypadá? Pro laika ho lze popsat jen velmi těžko – jezdec se společně s kolem točí 360 stupňů kolem své osy. Přitom rozkopává kolo a rukama je dvakrát otočí samostatně zase kolem jeho osy. Poté kolo chytí, srovná a začíná roztáčet řídítka kolem své osy. Teprve potom následuje dopad jezdce i s kolem. ■

Kulturní a společenské akce na měsíc leden 2018
tel. 566 782 004, 566 782 001
www.jupiterclub.cz | program@jupiterclub.cz

Sobota 12. a 26. 1., malá scéna, 15.00
Loutkoherecký soubor při Jupiter klubu
uveče loutkovou pohádku **JIRÍK A DRAK**

Sobota 12. 1., prostory JC, 19.30
PLES MĚSTA. Hudba: Sabrin Band, DJ
BOND, Kamil Střihavka.

Pondělí 14. 1., koncertní sál, 19.00
**Novoroční koncert s přípitkem starosty
Moravské klavírní trio a hostě**
J. Jahoda – housle, J. Ryšánková – klavír, M.
Zicha – violoncello, operní sólisté
Platí abonentní předplatné.

Pondělí 21. 1., velký sál, 16.30 a 19.00
Beseda, kterou musíš zažít! Pavel Liška,
Jan Révai: **VANDRÁCI**

Připravujeme – Vstupenky již v prodeji

Sobota 26. 1., velký sál, 19.00
Měřinský divadelní spolek uvede satiric-
kou hru **ZASE TI TUPITELÉ**

Středa 6. 2., velký sál, 19.30
Divadelní spolek Kašpar uvede divadelní
bestseller
RICHARD III.

Sobota 9. 2., velký sál, 18.00
Ochotnické divadlo Budišov
NEJKRÁSNEJŠÍ VÁLKA

Pátek 8. 3., velký sál, 19.00
Koncert skupiny KATAPULT
TURNÉ 2018 „ŠTASTNÉ NAROZENINY!“

Pátek 15. 3., velký sál, 19.00
KDO NEPLÁČE NENÍ ČECH
LUKÁŠ PAVLÁSEK one-man show

Středa 22. 5., velký sál, 19.30
KAFE U OSMANYHO
Účinkují: Osmany Laffita, Michaela Ge-
mrotová, Eva Decastelo

Pátek 31. května 2019, velký sál, 19.00
**Galakonzert ŠTEFAN MARGITA & MO-
RAVSKÉ KLAVÍRNÍ TRIO**
V předprodeji do 14. 12. 2018 vstupné 600
Kč, v předprodeji 690 Kč

Další akce

PLESY V OKOLÍ

Sobota 12. ledna, 20:00
Farní ples bítýšské farnosti

Slavnostní zahájení, hra o ceny, občerst-
vení, kapela Sýkorky, překvapení, vstupné
100 Kč. Rezervace od 2. ledna na tel. č. 737
018 726, v den plesu budou místa rezervo-
vána do 20:30. KD Ořechov

Pátek 18. ledna, 20:00

Myslivecký ples

Pořádá MS Osová Bítýška. K tanci a posle-
chu hraje kapela ACCORT, předprodej vstu-
penek v Restauraci u Halačků. Sportovní
centrum, Osová Bítýška

Sobota 26. ledna, 20:00

Ples Dobré vůle

Asociace rodičů a přátel zdravotně postiže-
ných dětí v ČR, z. s., klub Velké Meziříčí, po-
řádá 10. ročník. Skupina Beat Band zahraje
k tanci i poslechu, moderátorem večera
bude Michal Janotka. Vystoupení, bohatá
tombola, výtečná kuchyně. KD Uhřetov.

RŮZNÉ

Pátek 11. ledna, 13:00–16:00

Odpoledne otevřených dveří a kurzy na Světélce a SOŠŘ VM

Prohlídka školy, pracoviště odborného výcviku,
domova mládeže a ukázky dovedností žáků.
Připravované kurzy: Cukrářský kurz na téma
„Moderní rautové a restaurační moučníky“,
lektor Pavlína Berzsiová, 26.–28. 2. 2019 od
8:00. Kurz TEATENDER základní, lektor Jiří Bo-
háč, 22.–23. 1. 2019 od 8:00. Více o kurzech a
cenách na eva.cejnkova@svelavm.cz.

Středa 30. ledna 14:30–17:30

Odpoledne otevřených dveří na Gymnáziu

Podrobnější informace o výuce, prohlíd-
ka vybavení učeben a laboratoří, zábav-
né soutěže. Vystoupení pěveckého sboru
GVM. www.gvm.cz

Pátek 25. ledna, 19:00

Ples Světélce a SOŠŘ VM

Prodej vstupenek na sekretariátu školy. Jupi-
ter club. www.svetlavm.cz, tel.: 724399474

Sobota 2. února, 20:00

Házenkářský ples

Srdčně zve oddíl házené TJ Sokol VM, ka-
pela Maraton. Hasičská zbrojnice, Velké
Meziříčí. Předprodej vstupenek: Elektro
Raus na ul. Radnická 31, tel. 730 155 464.

Sobota 9. února, 20:00

Valentýnský bal

Výtěžek handicapovaným dětem. Hraje
Toto Band. Rezervace místenek 777 819
707, vstupné 100 Kč. KD Uhřetov.

SPORT

Veřejné bruslení

So 12. 1. 14.00–15.30 | Ne 13. 1. 14.15–15.45
So 19. 1. 13.00–14.30 | Ne 20. 1. 14.00–15.30
So 26. 1. 14.15–15.45 | Ne 27. 1. 14.15–15.45
Vstupné – bruslící 25 Kč, doprovod 10 Kč
Zimní stadion, Velké Meziříčí

Hokej

Sobota 12. ledna, 17:30 **HHK VM – HC
Spartak Uherský Brod**

Krajská liga

Sobota 26. ledna, 17:30 **SO HHK Velké Me-
ziříčí – HC Brumov – Bylnice**
zimní stadion, Velké Meziříčí

SPORTOVEC MĚSTA 20. ROČNÍK

Ankety za rok 2018 se mohou zúčast-
nit sportovci (jednotlivci či družstva)
registrovaní za oddíl z Velkého Meziříčí
a místních částí. Logickou výjimkou je
Galerie odchovanců/trenérů.

Každý oddíl dle svého uvážení uve-
de v tabulce pro kategorii jednotliv-
ců i družstev 1 sportovce jednotlivce
a 1 družstvo s uvedením dosažených
úspěchů v roce 2018.

V kategoriích Nejlepší trenér a Zvláštní
ocenění je možné uvádět více jmen.

Kategorie Galerie odchovanců/trenérů
je nastavena jako galerie všech našich
úspěšných odchovanců a trenérů, kte-
ří byli členy velkomeziříčského oddílu
a v roce 2018 byli úspěšní ve svých klu-
bech a ev. v reprezentaci.

Nedílnou součástí nominace je i foto-
dokumentace (ev. videa) všech nomi-
novaných.

Podrobné informace, pokyny a formu-
lář k nominaci sportovců najdete na
webových stránkách města (www.vel-
komezirici.cz).

Sportovní oddíly mohou své nominace
zasílat do 31. ledna 2019 na e-mailo-
vou adresu villertova@velkomezirici.cz
v elektronické podobě.

Sportovní komise nominace vyhodnotí
7. února 2019. Jména nominovaných
budou zveřejněna ve Velkomeziříčsku
6. března.

Slavnostní vyhlášení ankety proběhne
ve velkém sále Jupiter klubu 22. března
od 18 hodin.

ROSSMANN -10% NA VŠE*

PLATÍ DO KONCE LEDNA

Platí pouze v prodejně ROSSMANN, Radnická 1620, 594 01 Velké Meziříčí.

*Nevztahuje se na fotoslužby CEWE, dobíjení kreditu, dárkové karty, zboží ve výprodeji a nákup počáteční kojenecké výživy. Neplatí na akce se slevou 50 % a vyšší.

Slevu nelze kombinovat se slevovým kuponem na celý nákup.

VYKLÍZENÍM STARÝCH SEDAČEK začala v prvním lednovém týdnu rekonstrukce kinosálu Jupiter klubu. Kino se dočká nejen nových sedadel, ale změnou projde i celkové uspořádání hlediště. Dosavadní stupně budou prodlouženy tak, aby nové sedačky nemusely být sklopné a přesto zůstala dostatečně široká ulička. Diváci tak získají mnohem více místa na nohy. Zároveň toto uspořádání umožní i lepší výhled na plátno. Rekonstrukce potrvá celý leden.

-mars-

Křížovka o ceny

AUTOR KŘÍŽOVKY VLADIMÍR PAŘIL

	ZNAČKA PRO FYZ. ATMOSFÉRU	DOPRAVNÍK HORKE PÁRY	OBLUDA			VESNICE NA VELKOME- ZIRIČSKU	OMLŽIT KAPKAMI	LEDVCOVÝ KOTEL	STOVKY		ZPĚVOHRA	PRAVÝ SUCHÝ PUKAVÝ PLOD (BIOL.)	FILIPÍNSKÁ SOPKA	RUSKÝ VELETOK	ANGLICKY MIMO- ZEMŠTAN
BÝVALÁ RUSKÁ TISKOVÁ AGENTURA				ŘÍMSKY 55	DRUH TVRDÉHO BONBONU					ČESKÁ ŘEKA					
STARÉ ČÍNSKÉ PLATIDLO					KYPŘIT PŮDU SLOVENSKÁ PLOŠ. MIRA					SLOVENSKÝ POPEL CHEM. ZN. SODÍKU					
I. ČÁST 1. TAJENKY															
	OKRESNÍ VÝBOR ANGLICKY ONA			OSTROVID ZBYTEČNĚ				ZKRATKA NÁRODNÍHO VÝBORU	ODDĚLENÍ V NEMOCNICI TESKNĚ TOUŽITI			CHEM. ZN. HELIA III. ČÁST 2. TAJENKY			
SVEDENÍ (PODST. JMÉNO)					ZNAČKA MILI- AMPÉRU	RAKOUSKÁ ŘEKA RADA BEZPEČNOSTI				NASYCENÝ UHLOVODÍK LÉK PROTI MALÁRII					
II. ČÁST 1. TAJENKY											EGYPTSKÝ POJEM DUŠE PURPUR			VOZIDLA NÁM PATŘÍ	
JMÉNO SPISOV. McBAINA			OTROK BOLTEC				ZNÁMÝ AUTO- BAZAR	AMERICKÁ KOROPTEV ŘÍM. 2000							HEYER- DAHLOVA LOD
	POHÁDKOVÁ ZEMĚ ZE ŽÁNRU FANTASY	DOVEDNOST ANGLICKY VSTUPY			ŠESTÉ PÍSM. HÁČ. ABECEDY (FONET.)	PUČÁLKOVIC ŽIRAFA RUMUNSKY TRÍ					NĚMECKY POUZE				
I. ČÁST 2. TAJENKY									NĚMECKÝ JÁ TAŽNÁ RYBA			PODNIK V HLINSKU SPZ USTÍ NAD LABEM			
SOUHLAS				HISTORICKÁ DOBA				LIDOVÉ NOVINY MOC			ČÁSTI HRNCŮ VLÁKNO (Z) KOKOSOVNÍKU				VÝTAŽEK Z LÉČIVÝCH BYLIN
TĚSNO- HLÍDKOVY INICIÁLY			NEJMENŠÍ JEDNOTKA POČÍTAČOV. DAT	ANGLICKY JEDNA	OZN. KON- ZERVANTŮ DRUH GIBONA		NĚMECKY TAK ŘÍMSKY 1100			KOPIE JEDINCE VÝBUŠNINA (TRITOL)					
II. ČÁST 2. TAJENKY											HLUBINNÁ MOŘ. RYBA ONA				
JMÉNO KRASOBRUS. RODINOVÉ						BRÁNIT VE VÝHLEDU							ZKRATKA ŠKOLNÍ AKADEMIE		
JMÉNO LYŽÁRKY A SNOWB. LEDECKÉ							PODZIMNÍ KVĚTINA (HVĚZDNICE)						MIMO- ZEMŠTAN		

NÁPOVĚDA: LAR, TAE, KOIR, NUR, ALIEN, TREI, KAR, SHE, APO

Devět mladých lidí, většinou studentů Uralského polytechnického institutu ve Sverdlovsku (Jekatěrinburgu), i navzdory mnoha varováním pokračovalo na přelomu ledna a února 1959 ve své cestě pustými, liduprázdny a nehostinnými místy směrem k určeným cílům. Za ty si zvolili vrcholy hor Otorten a Ojko-Čakur v oblasti Pojasovjy kameň, která se nachází v pásmu Severního Uralu. Chumelenice a ostrý vítr je však odklonily na svahy hory Cholat Sjachyl, kde se rozhodli přenocovat ve svém osvědčeném dvojitém stanu. Ráno ale byli všichni jinde – a všichni mrtví! Šlo o šílenou, mysteriózní, vpravdě hororovou tragédii! Když je objevil pátrací tým, všechny mrtvolky měly podezřele oranžovou barvu, některé navíc vykazovaly i radiaci, ba i známky nenormálních zranění a bestiálních zohavení. Existuje důvodné podezření, že se stali oběťmi posádky UFO, neboť na uralském nebi se tou dobou pohybovaly podivné svítící koule. Uvažovalo se i o tajných armádních zkouškách nových zbraní, o plazmoidech, o kulovém blesku, o lavině, o infrazvuku, Kármánových vírech, o ataku ze strany domorodých Mansijů anebo snad trestanců uprchlých z gulagu, o vlivu drog, o útoku bájněho sibiřského yettiho – sněžného muže „almase“ atd... Jedno je jisté: už samotné názvy tamějších hor jsou varovné a odstrašující: Cholat Sjachyl totiž v mansijštině znamená... (1. tajenka), zatímco Otorten se překládá... (2. tajenka). Od absolutně největší záhady celého dvacátého století uplyne v noci z 1. na 2. února přesně 60 let. Do světových dějin vešla pod označením The Dyatlov Pass Incident. Nikdy nebyla vyřešena...

Správné znění **dnešní tajenky** zašlete e-mailem na adresu redakce velkomezirisko@velkomezirisko.cz (nebo poštou či osobně do redakce, Velkomezirisko, Náměstí 17, 594 01 Velké Meziříčí) **do 28. ledna 2019.**

Tři vylosovaní výherci získají propagační předměty z městského e-shopu.

Výherci z minulého čísla jsou Ludvík Bradáč, Pavel Ryšán a Marie Kalinová z Velkého Meziříčí.

Řešení z minulého čísla: Santa prý vyjíždí na saních tažených sobím spřežením z města Rovaniemi na severu Finska.

Město pod lupou

49.3676803N,
16.0190750E

POVĚSTI

Díl 26: Zlatý křížek

TEXT MARIE RIPPEROVÁ
FOTO PAVEL STUPKA

Křížek byl postaven na místě vraždy. Kdysi prý se tam objevoval duch.

Ve městě žil kdysi tichý, nesmělý mládenec Kolovrátek. Nebyl už nejmladší, ale dosud žádná dívka se mu nelíbila. Konečně se zamiloval do Mařenky šafářovy ze sousední vesnice. Ale neuspěl. Mařenka už chlapce měla a plánovali svatbu. Když se to Kolovrátek dozvěděl, počíhal si na ni s puškou. Zastřelil Mařenku a potom i sebe. Na místě vraždy nechali manželé Russovi z města postavit křížek. Původně prý bylo tělo Krista z ryzího zlata, proto se mu říká „zlatý“.

Jednoho večera bylo sychravé podzimní počasí. Mlha, tma, kdo nemusel, ven nevycházel. Ale kněz z Meziříčí vyjet musel, volali ho k umírajícímu. Když se přiblížili ke Zlatému křížku, zastavili se koně a odmítali jet dál. Marně je kočí švihal bičem. Kněz vystoupil z kočáru a vyšel po schůdkách ke křížku. Chvilí tam rozmloval s jakousi temnou postavou, a když se vracel, zaslechl kočí jeho slova: „Teď nemám čas, počkej, až se vrátím.“ Když posloužili umírajícímu a vraceli se, kněz nechal zastavit a znovu vystoupal ke křížku. Teprve po dlouhé době se vrátil, aby mohli jet domů. Od té chvíle už ducha nikdo nespatriil. Kněz však prochládl, onemocněl a po nějakém čase zemřel.

Seriál Město pod lupou najdete i v sekci Zajímavá místa ve městě turistického portálu Turistikavm.cz. Zde je interaktivní mapa, která všechna místa seriálu obsahuje.

NázvoSloví

Díl 29

TEXT EVA KOČÍ VALOVÁ

OSOVÉ

MEZIHÁJ

Pole ležící mezi dvěma háji.

NA HLINCE

Pozemky, kde je těžká, jílovitá půda.

NA CHROMÝHO

Severně od Kočvarky, pozemky patřící majiteli z Velkého Meziříčí – Chromému.

NA PŘÍČKÁCH

Menší parcely postaveny kolmo na větší (příčné).

NA SPÁLENISKU

Pole uprostřed katastru, ležící v místech, kde shořelo stavení.

NA ŠOTKÁCH

Název zřejmě od šotit – shrbně hospodařit, tedy pozemek, kde se takto hospodařilo.

NIVY

Pole jižně od Kočvarek, pozemky nově vzdělané, rovné.

NOVOTNŮ KOPEČ

Jméno podle majitele pozemku.

PADĚLKY

Neúrodné pozemky, malé díly, které zbyly.

PAŽOUREK

Místo, kde se nacházel pazourek – křesací kámen.

POD BŘEZÍM

Pole pod lesem, kde rostly břízy.

PODEVSŮ

Pastviny na pozemcích ležících u (pod) vsí.

PŮSTKA

Louka pod vsí s nejasným názvem.

PŘEDEVSŮ

Pole ležící před vsí.

PŘÍHONY

Místo, kudy se přiháněl dobytek na pastvu.

TÁLE

Pole a louky u katastru obce Dolní Heřmanice, díly panského pole pronajímané bezzemkům.

V KŘIPKA

Pastviny na pozemcích vyvýšených nad obcí, v chřibu.

V RYBNÍKÁCH

Pole a louky u rybníků, které již zanikly.

U HABRU

Pozemky u místa, kde roste strom habr.

U KRČMOVY STUDÁNKY

Les u katastru Velké Meziříčí, název pozemků, které leží blízko studánky nesoucí jméno po majiteli Krčmovi.

U PAZDÍRNÝ

Pozemky jihovýchodně od vsi, u bývalé pazderny (třel se zde len)

PRONÁJEM RESTAURACE JUPITER

NABÍZÍME:

- do pronájmu zavedenou restauraci v centru Velkého Meziříčí
- součást komplexu kulturně společenského centra
- součinnost při zajišťování společenských akcí, pořadů apod.
- možnost konzultace a prohlídky prostor

BLIŽŠÍ INFORMACE

Mgr. Milan Dufek, jednatel JUPITER klubu s.r.o.

tel.: 606 738 265